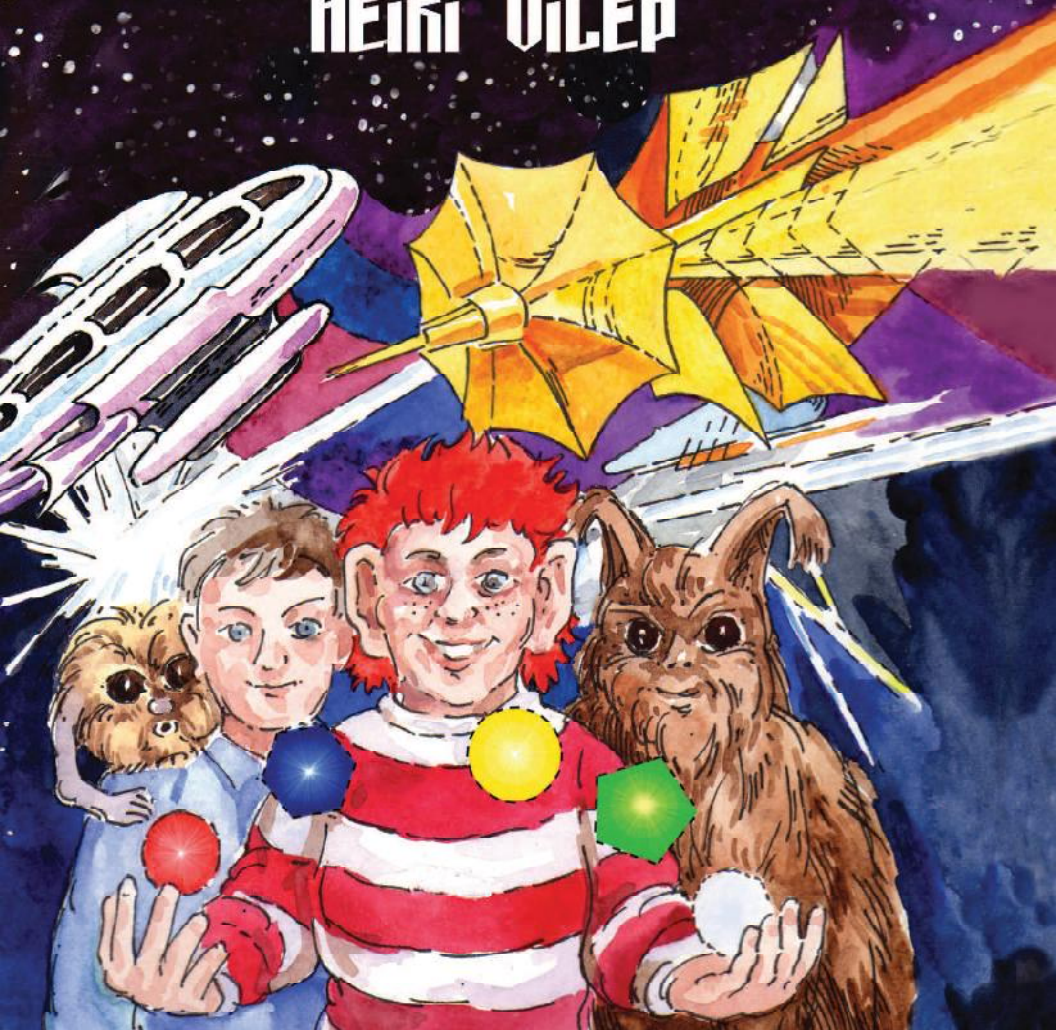

HORLOK

JA ÜRGVÄRAVA VÕTI

HEIKI VILEP

Ka lõpmatus võib jääda kahe silma vahele...

HEIKI VILEP

HORLOK

JA

ÜRGVÄRAVA VÕTI

TARTUS

2008

Illustratsioonid: Albert Gulk
Küljendaja-kujundaja: Margus Nõmm
Kirjastaja: A-Disain OÜ

© Heiki Vilep
www.vilep.com

ISBN: 978-9985-9718-4-0

Suurimad tänud näpunäidete, paranduste, kriitika ja
ettepanekute eest:

Jaanika Palm, Krista Ojasaar, Eike Metspalu,
Auli Vilep, Piret Bristol, Mihkel Vilep,
Fjodor Vesterov, Albert Gulk, Gabriel Kaine,
Tartu Forseliuse Gümnaasiumi kirjanduslapsed jpt.

Raamat ilmub tänu Eesti Kultuurkapitali toetusele

Sissejuhatuseks.

Aastal 1972 kirjutas 12-aastane koolipoiss Heiki Vilep Tartus, Vanemuise tänaval, toonases 10. keskkoolis, eesti keele tunnis salaja ruudulisse kaustikusse:

«All keerlesid mingid torud nagu ussid, mis olid üksteise ümber põimunud. Nende vahel olid munade sarnased ehitised, mis pidevalt kadusid, nagu ei oleks neid seal olnudki ja ilmusid siis tüki aja pärast uuesti välja.»

Lõpuks sai kaustik ulmejuttu täis. Siis teine ja siis kolmaski.

Aastal 2005 võttis kirjanik Heiki Vilep pappkastist välja ainsa säilinud kaustiku ja luges läbi. Koolipõlve jutustus meenus täielikult ja unistus kirjutada ulmeraat võis nüüd, kolmekümne kolme aasta pärast teoks saada.

Nii alustasingi raamatu «Horlok ja Ürgvärava võti» uut kirjutamist. Olen püüdnud niipalju kui võimalik säilitada tolleaegse kuuenda klassi poisi jutustamismaneeri ja mõttekäiku, et mitte asendada lapse kordumatut fan-

taasialendu täiskasvanu omaga. Lihvisin lauseehitust ja sündmuste järjestust, lisasin arvutiteema ning silusin veidi ilmselgeid liialdusi ja ebatäpsusi. Üldjoontes aga on see siiski sama jutt, mille tekkelugu jäi aastasse 1972. Sestap loodangi, et ei hakata otsima parralleele tänapäeva ulmeromaanide ja –autoritega, kuna üksikud sarnasused saavad olla vaid puhtjuhuslikud ja tulenevad ilmselt inimfantaasia teatud reeglipärasusest ja üldisest loomusest.

Ka ei suuda ma tagantjärele kommenteerida, miks on peategelaseks just tulnukapoiss, mitte inimlaps ja miks kurjal putukarahval on kaksteist silma.

Loodan, et ka praegusel ajal leidub veel poisse-tüdrukuid, kellele meeldib fantaseerida ja igasugu ulmejutte välja mõelda. Neile kõigile soovitan üht – ärge visake oma üleskirjutatud katsetusi minema! Igasugune unistus, igasugune fantaasia võib kunagi kellelegi huvitav olla, võib-olla mingil moel isegi toeks.

Head lugemist!

Heiki Vilep

Ijagu

Hetkeks kõikjal

1. peatükk. Kaheksajalgne mõnulloom.

Oranžikas kuu valas oma pehme valgusega üle kogu lagendiku, mille keskel nad lõkke ümber istusid – hallipäine ja pika halli habemega vanaisa Thron, tema kolmeteistkümneaastane lapselaps Horlok ning karvane kolmesõrmeline kaara Uudi. Oli soe ja tuuletu suveöö planeedil Opruk. Taevas säras musttuhat tähte ja aegajalt katkestas vaikust unetu paapalinnu igatsev karje. Väikesed närilised pidasid jahti kuuvalguses pulmatantsu tantsivatele helendavatele putukatele ja kolmejalgsed hüpiklased pidasid omakorda jahti närilistele.

«Räägi veel, vanaisa!» palus Horlok. «Räägi gurunitest ja Ürgvärava võtmest!» Vanaisa kohendas tuld ja jätkas ki:

«Aegade alguses, enne gurunite vallutusretke, elasid Vetta planeedil humarid ja kaarad – needsamad, kes me siin praegu oleme. Siis aga õnnestus sõjaval putukalaadisel gurunite rassil varastada dimensioonide kontrollija-

telt Ürgvärava võti ja tungida meie Galaktikasse. Nad valutasid Vetta ja nimetasid selle ümber Guruks.»

Vanaisa kuulatas selja tagant tulevaid krabinaid ja püüdis tagantkätt kinni väikese kaheksajalgse ussi moodi looma, kes oli ilmselt lõkke äärde sooja tahtnud pugeda. Ta silitas loomakest lõua alt ja pani siis enda kõrvale maha. Kaheksajalgne jäi liikumatult lebama ja sulges lõpuks silmad. Tal oli tule ääres soe ja mõnus.

«Ürgvärava võti kujutab endast viit erinevat värvi kristalli, millesse on talletatud värava digitaalkood. Väravise on erinevate dimensioonide hõrenenud ristumiskohata ehitatud metallist hiigelrõngas, mis on tehtud nii, et avaneb vaid nende viie kristalli abil. Kristallid tekitavad välja, mis lubab liikuda ühest dimensioonist teise, ühest aegruumist teise. Ürgväravaks kutsutakse teda sellepärast, et ta on ehitatud väga-väga ammu.»

«Mis siis humaritest ja kaaradest sai?» küsis Horlok.

«Humarid omandasid aegade jooksul pidevalt põgenevate võime mõttevälja abil ruumis ümber paikneda. Mõned rahvad kutsuvad seda nähtust teleporteerumiseks. Algul paikneti ümber väikeste vahemaade taha, hiljem aga üha kaugemale.»

«Kas siis ainult humaritel on see võime?» päris

Horlok.

«Jah, noormees. Selline võime on ainult humaritel. Aga kuula nüüd edasi. Gurunite laastamisretkede ja pideva vägivallatsemise tagajärjel olid humarid sunnitud lõpuks planeedilt Guru välja rändama. Nad leidsid endale Galaktika avarustes uue koduplaneedi, millele andsid nimeks Opruk.»

«Miks just Opruk?» Horlok vaatas kaugusse ja nõjatas lõua põlveotstele.

«Sest nii oli selle humari nimi, kes Opruki avastas. Kuhu ma nüüd jäingi?»

«Meie planeet sai nimeks Opruk,» tuletas Horlok meelde.

«Ahjaa. Kolmesõrmelised ja karvased kaarad jäid humaritest arengult maha ja kohanesid eluga metsades. Kui humaritel arenes välja mõttevälja abil rändamise võime, siis kaarade areng piirdus lihtsalt mõtete lugemisega ja nende edastamisega ning mingil hetkel ei suutnud nad enam ilma selle oskuseta hakkama saada. Humarid päästsid gurunite käest ka suurema osa kaaradest, viies nad endaga Oprukile kaasa.»

Kolmesõrmeline kaara tõusis lõkke äärest ja hakkas inisedes edasi-tagasi kõndima.

«Ära solvu, mu hea sõber,» vabandas vanaisa, »nii on alati seda juttu edasi räägitud ja nii räägin seda ka mina. Keegi ei pea sind arengupeatusega rahva esindajaks. Meie teed on lihtsalt mingil hetkel pööranud eri suundadesse.»

Kaara jäi seisma, vahtis jupp aega pea kuklas tähistaevast ja istus lõpuks tagasi lõkke äärde.

«Mis sai Ürgvärava võtmest, nendest digi-kristallidest?» usutles Horlok edasi.

«Humaritel õnnestus kristallid enda kätte saada ja Oprukile kaasa tuua. Algul seisid nad Ülemkoja seifis, siis aga pandi nad Rahvusmuuseumisse kõigile vaatamiseks klaasi alla. Ühel hetkel aga olid kristallid muuseumist kadunud. Neid otsiti küll pikka aega taga, kuid ei leitud. Aastatega vajus Ürgvärava võti lõpuks unustuse hõlma.»

Taamal langes hele pika sabaga täht ja kõik kolm jälgisid, kuidas ta silmapiiri taha vajus.

«Kristallid kadusid ja siis?» palus Horlok, et vanaisa edasi räägiks.

«Ahjaa. Möödusid aastatuhanded ja humarite elu uuel koduplaneedil lõi järjest enam õitsele. Ehitati linnasid ja arendati mõttevälja kasutamist. Tekkis uus mõiste – mõt-

teturism. Humarid reisisid palju Galaktikas ringi ja tänu sellele muutusid nende reisikapslid üha enam nende kodudeks ja vastupidi – kodudest said reisikapslid.

Kaarad elasid omaette tõmbunult metsades ja lugesid üksteise mõtteid. Kui neil enam midagi teha ei olnud, kiusasid nad humareid sellega, et segasid oma mõtetelugemisega humarite mõtterännakuid. Sellest sigines paksu pahandust ja aeg-ajalt ei saanud kaks rahvast enam üksteisega üldse läbi.»

Nüüd mõmises kolmesõrmeline kaara midagi omaette ja puristas paar korda huultega.

«Jama. Brrrr. Jama värk.» Ta pistis ühe oma karvastest sõrmedest kikkis teravaotsalisse tutiga pärjatud kõrva ja urgitses seal jupp aega. Vanaisa ja Horlok ootasid tema urgitsemise viisakalt ära ja vanaisa jutustas edasi:

«Kõik oli kena sinnamaani, kuni üks kosmoseavarustest mõtterännakult naasnud humar tõi koduplaneedile kuulduse, et gurunid on Umbu planeedi rahvalt varastanud uue Galaktikasisese reisimise tehnoloogia, mille abil saab lühikese aja jooksul läbida suuri vahemaid. Nüüd otsivad nad humareid üha energilisemalt taga. Otsimise põhjuseks olevat ikka Ürgvärava võti, sest suurem osa gurunitest jäi ju teisele poole väravat maha. Gurunite

plaan oli vallutada Galaktika ja tuua siis kogu putukate rass siia ning asustada kõik elamiskõlbulikud planeedid gurunitega.»

Vanaisa võttis kaheksajalgse ussi jälle pihku, kõditas teda taas lõua alt ja pani tagasi oma kohale.

«No küll on ikka armas loomake! Rahu ise.»

2. peatükk. Paistab kaugelt helesinine.

«Suurem osa guruneid jäi maha,» tuletas Horlok meelde.

«Just nimelt. Tänu sellele kuuldusele hakkas nüüd ka kogu humarite rahvas kadunud digi-kristalle taga otsima. Aastatega pöörasid nad Opruki pahupidi, aga tulemus oli null. Ilmselt oli keegi kristallid mõtterännakule kaasa võtnud ja need lihtsalt kuhugile ära kaotanud, maha unustanud või hoopis ära peitnud. Hirm gurunite ees sundis humareid kaaradega ära leppima ja kaarad võtsid kokku kogu oma võimetepagasi, et lugeda üle terve humarite rahva mõtted ja mälestused. Nii loodeti leida kasvõi mingitki niidiotsa Ürgvärava võtme kadumisloost. Sellise hulga mõtete ja mälestuste läbilugemine võttis muidugi aastaid.»

Kaara vaatas kaaslasi üleoleval pilgul, tõusis lõkke äärest püsti ja viskas paar saltot. Siis püherdas ta ümber lõkke ja lõpuks tõi esile mõirge, mis sundis paapalinnud

puude latvadest üles lendama ja üksteisega kokku põrgates metsasügavusse pagema.

«Tasa, tasa!» rahustas vanaisa. «Muidugi oled sa tubli, aga ära sellepärast vaeseid linde laiali ehmata!»

Kaara istus tagasi lõkke äärde ja lausus lühidalt madalal häälel:

«Tasakaal saavutatud.» Kaarad rääkisid üldse vähe, sest üksteisest said nad enamalt jaolt aru mõtteid lugedes.

Vanaisa kohendas tuld ja jätkas:

«Lõpuks selgus, et ühel poisil nimega Korhol on peas mälestus, kus tema vanavanaisa räägib enda vanavanaisa mälestustest, kes omakorda räägib oma vanavanaisa mälestustest. Mälestuste sisuks olevat mingisugused kristallid. Oletati, et tegemist ongi nendesamade värviliste digi-kristallidega ehk Ürgvärava võtmega.»

«Kas see poiss oli ka punase peaga?» ei saanud Horlok küsimata jätta.

«Loomulikult, ta oli ju sinu esiisa,» silitas vanaisa Horloki pead ja muheles endamisi.

«Hakati siis poissi pinnima. Sügava hüpnosi ja kaarade oskuse üheaegse kasutamise tulemusena saadi nii palju teada, et Korholi kauge esivanem Kohrol oli oma

rännakutel mingeid kristalle kaasas kandnud. Ta olla käinud paljudel planeetidel ja teinud oma reise kohta ka märkmeid. Kõige sagedamini oli ta külastanud planeete, mida oli nimetanud rohelisteks planeetideks. Paitis kaunis tulutu mõttena minna sellise kirjeldusega planeete sihitult otsima, kuna mälestustest võis välja lugeda vaid niipalju, et kõik nad asusid Galaktika eri paigus.»

Kaheksajalgne ussike pööras ennast selili ja ringutas.

«Mis selle Korholiga nüüd oligi? Ahjaa, Korholi alateadvusesse olid veel talletunud mingid numbrid, aga keegi ei osanud neid tõlgendada. Lõpuks leiti ühest muuseumist üles ka Kohroli joonistatud kaart, millel oli kujutatud tähistaevast Oprukilt vaadatuna. Kaart oli nii vana ja kulunud, et selle lugemiseks tuli ta esmalt restaureerida. Peale põhjalikku taastamistööd võis kaardilt selgelt eristada vaid mõnda kulunud täppi, millest igauks ilmselt tähistas mingit planeeti ja jupikest punktiirjoont, mis tuli justkui eikusagilt ja hajus samuti eikusagile. Kaardi ülaseras ilutsesid viis erinevas suuruses hoolikalt rohelisteks värvitud palli. Arvatavasti tähistasid need rohelisti planeete. Ühegi planeedi juurest ei olnud enam võimalik nime välja lugeda. Kaardi tagaküljel aga olid peenikeses

kirjas väga kummalised ja katkendlikud juhtnöörid. Võib-olla oli tegemist mingi mõistatusega. Välja nägi see nii:

«... viis planeeti ... jaotasin laiali ... alustasin kodust ... maa-alused ... Püha koobas ... kastid ... veerevad ... paistab kaugelt helesinine ...»

Terved teadlaste nõukogud arutlesid ja töötlesid Korholi ajast leitud numbreid, kulunud kaarti ja märkmeid ning uurisid kõikvõimalikke rohelisi planeete. Lõpuks jäi sõelale mõnikümmend planeeti. Nendest omakorda arvati välja humarite jaoks võimatute kliimatingimustega planeedid ja seejärel need, millel humarite teada puudus mõistuslik elu. Nii jäigi lõpuks alles kümme rohelist planeeti, kuhu Kohrol - Korholi ja Horloki esiisa - võis värvilised kristallid peita. Millised neist on need õiged, ei oska keegi kindlalt öelda. Sõna «kastid» võib viidata Umbratile, kuna seal elab teiste hulgas rahvas, mis on jagunenud seisuste järgi. Neid seisuseid kutsutakse kastideks. Sõna «veerevad» võib viidata Krauki planeedile, kus üks rahvastest liigub ringi veeredes. Kõige keerulisem lugu on maa-aluste ja Püha koopaga. Maa all elavad mitmed rahvad ja igasugu koopaid on lugematu arv.»

«Kas «viis planeeti» tähendab, et igale planeedile on peidetud üks kristall?» küsis Horlok.

«Paistab sedamoodi küll,» vastas vanaisa. «Milleks muidu viit planeeti mainida, kui kõik kristallid ühele ära peita...»

Horlok mõtiskles veidi ja tuletas siis vanaisale jutu-järje meelde:

«Hakkasid toimuma mõtterännakud rohelistele planeetidele.»

«Täpselt,» kinnitas vanaisa ja sügas ussi lõuaalust. Pannud looma taas enda kõrvale, rääkis ta edasi:

«Kavandati ekspeditsioone ja leiutati üha uusi digi-kristallide otsimise viise. Õigete roheliste planeetide otsingutel käidi kokku lugematu arv kordi, aga vaatamata pingutustele ei õnnestunud kristalle leida. Need kümme rohelist planeeti, mis teiste hulgast välja valiti, sõeluti ikka väga korralikult läbi, aga tulutult. Mingisugust Püha koobast ei leitud samuti. Gurunite jälitustegevus aga tõmbus aina koomale. Asjade käigu sellise arengu juures oleksid humarid pidanud peagi oma koduplaneedi taas maha jätma ja jälle uut elupaika otsima hakkama.»

«Uus planeet, uus planeet!» kilkas Horlok ja hüppas istumisest tüdinult pööraselt ümber lõkke. Kaara ühines

temaga kohe ja vanaisa vangutas ainult pead.

«Kui te ei taha, et ma lõpuni räägin, siis ma ei räägi.»

Horlok ja karvane Kaara istusid sõnakuulekalt tagasi oma kohale ja suunasid pilgud vanaisale. Lõkketuli oli väiksemaks jäänud ja tähistaeva sära lummas oma külma iluga.

«Siis sündis Korholi järglane - humaripoiss nimega Horlok,» rääkis vanaisa oma rahulikul viisil edasi, sellal kui Horlok ennast edasi-tagasi kõigutas ja iga sõna nau-tis.

«Tema peopesades puudusid tavalised sirged jooned,» jätkas vanaisa. «Nende asemel olid spiraalikujulised rin-gid, mis mõningates olukordades lakkasid olemast lihtsalt nahavoldid. Kui Horlok suunas oma käed näiteks kuu poole, oleks tema peopesadesse tekkinud justkui väike-sed galaktikad, mis näisid spiraalina keerlevat, meenuta-des kraanikausist allapöörlevat vett.»

«See võrdlus mulle meeldib!» naeratas Horlok.

Vanaisa lõi käega ja jätkas:

«Kuud vaadates nägid kõik, kuidas see oma mõõtme-telt pisut vähenes ja suurenes, kui Horlok oma peopesad tema poole suunas. Peamine oli aga see, et Horlok os-kas eriti hästi tunnetada erinevate kristallide olemasolu,

mõõtmeid ja omadusi suure vahemaa taha. Ta võis vabalt muuta suvalise kristalli hiigelsuureks ja näha, mis on selle sees.»

Horlok vaatas ainiti kuud ja muutus tõsiseks.

«Ei, Horlok!» haaras vanaisa pojapojal varrukast. «Sa ei tohi oma andi igal sammul niisama ära kasutada!»

Horlok ei olnud vanaisale rääkinud sõnagi sellest, et ajapikku oli ta õppinud ka suuri asju, näiteks Opruki kuud, mitte ainult suurendama ja vähendama, vaid ka mõningal määral oma koha pealt ära liigutama. Rääkimata kristallide tantsu korraldamisest. Kristallide tantsuks kutsus ta maapinnast väljaimetud kristallide parve keerlemapanemist pea kohal. Talle meeldis vaadata, kuidas päikesekiired kivikestel mänglevad.

«Kulla noormees,» seletas vanaisa, «millal sa ükskord küll mõistad, et sellise andega ei mängita lihtsalt niisama? Sina aga käitud kuuga, nagu oleks see pall!» Vanaisa ringutas ja jätkas:

«Arvati, et Horlok on just see, kes on võimeline kristalle leidma.»

«Vanaisa?»

«Jah?»

«Millal ma siis neid digi-kristalle otsima lähen?»

Vanaisa, kaara ja isegi paapalinnud olid hetke nagu kokkulepitult vait.

«Ma arvan, et see toimub üsna varsti,» vastas vana-
isa lõpuks. «Peame sinu talenti veel veidi lihvima. Peame
sulle õpetama, kuidas õiget kristalli ära tunda. Teiseks

peaksid arvutist nende roheliste planeetide kohta lugema. Kui sa oled otsinguteks valmis, siis räägin ma sellest Ülemkojas,» lausus vanaisa ja segas laiali viimased sõed. Ta oli jutustanud terve öö ja silmapiiri tagant hakkas juba kumama oranžikat-punakat valgust. Oprukil tõusis päike.

3. peatükk. Kummaline võime.

Vanaisa tõusis lõkke äärest püsti ja nautis hetke, mil esimesed päikesekiired planeedi üle kuldasid. Kaheksajalgne uss sai aru, et teda enam ei sügata, pööras otsa ringi ja vänderdas laisalt metsa poole.

Kõrgendikult paistis täies hiilguses kätte Opruki pealinn Ortek. Nii kaugele kui pilk ulatus, laius vikerkaarvärviliste kuplitega kaetud lausmaa. Osad kuplid olid suuremad, teised jälle pisut väiksemad. Need olid Orteki elanike majad, mis toimisid mõtterännakutel ka kosmoselaevadena. Kuplite kohal põimusid madude sarnaselt spiraalina keerduvad läbipaistvad torud. Torude sees liikusid sigarikujulised paarisistmetega varustatud sõidukid. Milleks linnatransport humaritele, kes võisid niigi olla iga hetk seal, kus nad tahtsid? Olgem nõus, et on raske ja isegi õudne kujutada ette kaht humarit, kes ühes ja samas kohas välja ilmuvad. Nad põimuksid üksteisega läbi ja see oleks kindel ja piinarikas hukk. Seepärast olidki

Ortekis ja teistes Opruki linnades paika pandud kindlad reeglid: koju, oma isiklikku saabumislüüsi, võis ennast mõelda, aga kodust väljudes pidi linnas ringi liikumiseks kasutama ühistransporti.

Vanaisa ja Horlok viipasid kaarale hüvastijätuks ja haihtusid õhku. Oma isiklikku saabumislüüsi ilmusid nad üheaegselt. Saabumislüüs kujutas endast suure püstise kanamuna taolist ruumi, kust edasi viis uks elutuppa. Seest olid humarite majad samuti ovaalsed. Kuigi hiigelsuur oranž päike muutis kõik ümbritseva oranžikaks, võis maja sees valguse värvust ja heledust muuta.

«Vanaisa,» küsis Horlok jälle, «millal ma sinu arust valmis olen, et esimesele reisile minna?»

«Varsti, noorsand, varsti. Olen tähele pannud, et õpid päris hoolikalt.»

«Ja millal ema-isa koju tulevad? Nad on juba kaks kuud ära olnud.»

«Kõik omal ajal, kulla kallis, kõik omal ajal. Ema-isa on sul ju teadlased, nad peavad oma edu nimel pingutama.»

«Ma siis lähen õpin veidi jällegi seda kristallide ehitust.»

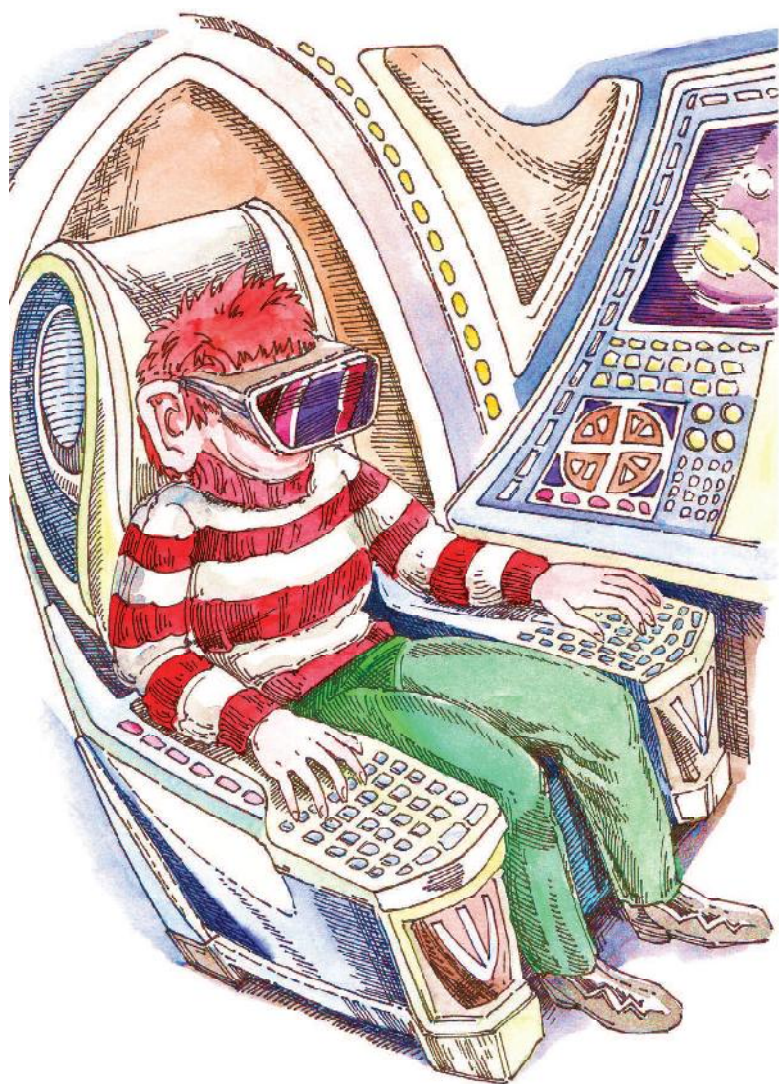
«Ole, jah, nii kena. Sellest, kallis Horlok, sõltub ju

kogu humari rahva tulevik. Kõlavad sõnad küll, aga nii see on.»

Horlok istus pehmesse tooli arvutilaua taga, valis klaviatuurile programmi, pani virtuaalprillid ette ja seadis ennast tooli külgedel asetsevate nuppudega mugavasse poollamavasse asendisse. Maheda häälega neiu hakkas talle tutvustama kristalliliste ainete tekkimist ja ehitust. Virtuaalruumis suurendati ja keerutati erinevaid kristalle. Lühikese aja jooksul näidati tervet hulka värvilisi graafikuid ja võrreldi kivikesi omavahel. Eriline anne, mis poisile sündides kaasa oli antud, pani tal kristalle nähes peopesad sügelema.

«Vaata siis nende planeetide kohta ka, kuhu sa mine-ma pead!» hõikas vanaisa. «Lähen nüüd jälle asju ajama, nii et ole tubli poiss!» Vanaisa väljus ja Horlok jäi üksi.

«Umbrati, Krauki...» uuris ta rohelisi planeete, kus humarid olid käinud Ürgvärava võtit otsimas. Ta vaatas läbi info kõigi planeetide kohta, luges reisikirjeldusi, kaalus võimalusi. Ühe kristalli otsimine nii suurelt pindalalt oli tavaliste humarite jaoks tõepoolest täiesti lootusetu ettevõtmine. Isegi temale antud võimetega oli asi kahtlane – võisid ju kristallid olla peidus kusagil raudkapis, mis on omakorda millegi suure külge tugevalt kinnitatud.

Sellisel juhul ei saanud Horlok neid kuidagi pinnasest välja imeda. Tal oli küll piisavalt jõudu, et ühe planeedi kõik raudkapid välja imeda, kuid see oleks olnud juba pigem laastamistöö, kui otsing.

Mida rohkem ta rohelisi planeete läbi vaatas, seda enam tekkis temas kahtlus, et nende kümne tõenäolise hulgas ei pruugi sugugi olla viis ainuõiget.

Parasjagu siis, kui Horlokil hakkas tuju ära minema, jõudis vanaisa koju tagasi. Ta viskas end suurele kollasele vaibale pikali - nagu neil kombeks oli - ja hakkas uudiseid pajatama:

«Ma rääkisin sinust kaitseminister Oonole. Nad tahavad su juba nädala pärast esimesele reisile saata!» lausus vanaisa. «Ja meeskonda tahavad nad sulle kaasa anda ühe võõra rahva esindaja.»

«Mis esindaja?» imestas Horlok. «Mul pole mingit esindajat vaja!»

«Vaata, on üks helesinine planeet nimega Maa. Seal elab pealtnäha tavaline rahvas, kuigi tema päritolust ei tea keegi mitte midagi. Välimuselt on nad meietaolised, ainult kõrvad on väiksemad ja ümaramad. Sellel rahval on üks väga tähtis ja vajalik omadus, mida teistele rahvastele paraku antud ei ole.»

«Noh?» oli Horlok huvitatud. «Mis omadus see siis on?»

«Selle omaduse nimi on intuitsioon.»

«Intuitsioon,» kordas Horlok ja leidis, et see on päris tore sõna.

«Just,» jätkas vanaisa. «See on selline kummaline võime sündmuste käiku ette tunnetada. Kujutle, näiteks, et sa seisad võõras kohas kinnise ukse ees ja mõtled, kas minna sisse või mitte. Meie arutleme loogiliselt, et seal võib olla selline ja selline oht ja et võib-olla ei pruugi olla ka. Selle tulemusena saame vale oletuse korral tihtipeale piltlikult öeldes lihtsalt kaikaga pähe. Maa elanikud aga tunnetavad mingil müstilisel moel ohu olemasolu ette ära. Nad sirutavad käe lingi poole ja tõmbavad selle siis kohe tagasi. Seda omadust ei ole muidugi isegi Maal päris kõigile antud, aga mõnele on antud jällegi eriliselt palju.»

«Miks siis neil on ja meil ei ole?» oli Horlok veidi nõrdinud.

4. peatükk. Imelik rahvas.

«Vot sellele ma vastata ei oska,» sügas vanaisa habet. «Küll aga kuluks see omadus sulle marjaks ära Ürgvärava võtme otsinguil.» Ta keeras ennast teisele küljele ja rääkis edasi:

«Humarite Ülemkojas arutati asja põhjalikult ja leiti, et kõigepealt on tarvis Maalt ära tuua sobiv isik. See peaks olema sinuvanune poiss, et teil teineteise mõistmisega raskusi ei tuleks.»

«Kas selline on siis kohe varrukast võtta?» küsis Horlok.

«Varrukast ehk ei ole, aga Maa pealt küll. Kindlasti on seal sobivaid poisse päris palju. Maa peal on tihti käidud ja muu hulgas ka intuitsiooni uuritud. Mõnedel noortel on see veel võimsam kui paljudel vanematel inimestel. Ülemkoda mõtles ka sellele, kuidas poissi oma ajast märkamatult välja noppida ja siis sama märkamatult niimoodi tagasi panna, et keegi tema äraolekust aimu

ei saaks.»

«Ja mismoodi siis?» huvitus Horlok.

«Tuleks kasutada Kojeeri rahva hüperkiirendit ja koos meie endi võimetega tekitada korralik ajanihe. Täpselt nii suur nihe, et Maa poiss saaks samasse ajahetke tagasi saadetud, millest ta lahkus. Selle palvega pöördus kaitseminister juba kojeeride poole ja need andsid nõusoleva vastuse.»

«Miks me ei võiks seda poissi lihtsalt ära võtta ja tagasi panna. Las jääb mõneks ajaks kadunuks,» arvas Horlok.

«Nii ei tohi, kallid lapsed,» seletas vanaisa. «See on teise planeedi ellu ja ajaloo kulgu sekkumine. Ülemseaduses on mustvalgel kirjas, et niisugused asjad on rangelt keelatud, kui puudub vastav kokkulepe planeedi rahvaga. Kokkuleppeks aga ei ole meil ei aega ega võimalust. Maalased ei tea ju veel üldse meie olemasolust ja sellest, et paljud maailmaruumis elavad rahvad omavahel läbi käivad. Nende teaduslik, tehniline ja vaimne areng ei ole veel jõudnud sinnamaale, et neid asjasse pühendada. Maa peal kestavad jätkuvalt sõjad ja vägivald, selle planeedi elanikud on võimelised ka iseennast hävitama, rääkimata siis muudest rahvastest. Pealegi on neil võimas tuu-

matehnoloogia, mille abil pole probleem teha pihuks ja põrmuks mistahes planeedi elanikkond.»

Horlok jäi mõttesse ja kujutas ette, kuidas maalased purustavad ühe planeedi teise järel ja talle tuli järsku idee:

«Kuule vanaisa, aga siis oleksid nad ju gurunitele väärivad vastased!»

«See veel puudus!» tõrjus vanaisa käega. «Ässitada üks rahvas teise vastu – see on lubamatu! Kust sul küll sellised mõtted tulevad?»

«Intuitsioon!» naeris Horlok ja vanaisa pugistas samuti vaikselt oma habemesse naerda. «Sa oled ise mul üks suur intuitsioon!» Veidi mõtteid kogunud, jätkas vanaisa asjalikult:

«Ülemkoda otsustas, et enne otsingutele minekut pead sa Maa-poise ära tooma. Sobiv poiss vaadatakse enne valmis.»

«Mina?» imestas Horlok. «Miks mina?»

«On selge, et poiss ehmatab ennast poolsurnuks, kui mingid suurte ja kandiliste kõrvadega tulnukad talle näiteks voodiservale istuvad ja kutsuvad teda endaga kaasa Ürgvärava võtit otsima.»

«Jajahh,» oli Horlok nõus.

«Seepärast otsustatigi, et poisi tood ära sina. Hangime sulle sobiva toakese tema läheduses, nii et selle aknast oleks tema aken näha ja nii saad sa tema tegemisi vaadelda ning valida paraja hetke kontakteerumiseks.»

«Ma ei tea,» pomises Horlok, «ma vist kardan ka natuke.»

«Mis sa ikka kardad, noored ei ole seal nii sõjakad kui täiskasvanud. Ja ega siis kõik täiskasvanud ka kohe kallale tule. Enamus inimesi on suurema osa ajast täitsa rahumeelsed,» julgustas vanaisa.

«Hea küll,» nõustus Horlok. «Eks ma siis püüan ta ära tuua.»

«Sa ei pea ju kohe talle Ürgvärava võtmest ja gurunitest pajatama hakkama,» soovitas vanaisa. «Kutsu ta lihtsalt meile külla, tee ettepanek reisida. Seejärel võid järk-järgult juba muudki asjad selgeks rääkida. Kui ta ehmatusest ja imestusest üle on saanud, seletad talle kõik kenasti ära. Ka selle, et tema äraolekut ei panda tähele.»

«Oleme rääkinud!» ütles Horlok lühidalt ja uuris:

«On meil siin kodus mingit infot selle helesinise plaanedi Maa kohta?»

Vanaisa võttis riulilt mälukristallide karbi ja otsis vastava kivikese välja. Näe, pane see sisse,» ulatas ta

Horlokile punase kivikese ja horlok lükkas kivi pöidlaga klaviatuuri esiküljel asuvasse vastavasse pesasse.

«Keel on neil küll kummaline, aga tõlkija abiga saad hakkama.» Tõlkija oli tilluke pehme materjaliga kaetud mõttevälja anduritega mikroarvuti, mis paigutati tropina kõrva. Ta salvestas ja töötles käigu pealt mistahes keeles öeldud sõnad-väljendid ja tõlkis ka vastused automaatselt vajalikku keelde.

Horlok noogutas ja juba oligi ta süvenenud helesinise planeedi elu-olu uurimisse.

«Planeet Maa,» luges ta ekraanilt. «Tsivilisatsioon on ainult mõni tuhat aastat vana ja selle päritolu veenvalt kinnitamata. Maa elanikud jagunevad viide põhirassi, on valdavalt sõjakad ja seavad end tihti loodusest kõrgele. Üks väheseid tsivilisatsioone, kes töötab teadlikult enese olemasolemise vastu.»

«Imelik rahvas!» imestas Horlok. «Milleks ennast hävitada?»

Selle mõttega lülitas ta arvuti välja, heitis vaibale pikali ja plaksutas neli korda käsi. Toa lagi muutus läbi paistvaks ja Horlok jäi ainiti silmitsema tähistaevast. Ta pilk koondus tahtmatult ühele piirkonnale Galaktika servas. Kusagil seal asus helesinine planeet nimega Maa.

5. peatükk. Üheks hetkeks kõikjal.

Helesinine planeet nimega Maa. Unnevajunud linn.

Sel öhtul ei tulnud Andrel kuidagi und. Ta tõusis lõpuks voodist, astus akna juurde ja hakkas uurima üle tee asuvat kahekorruselist maja. Ülemise korruse kõige vasakpoolsemas aknas põles veel valgus. Miskipärast tundis Andre, et selle valguse taga on midagi peidus. Ta oleks nagu aimanud, et seal on keegi, kellega tal on mingi side. Keegi, kellega tal tuleb veel tegemist. See oli kummaline tunne.

«Ka seal on keegi, kellel ei tule und,» arutles ta valjult endamisi. Tähed särasid ja suur hele täiskuu rippus vastasmaja katuse kohal ning segas ta vaatlusi. Kuukettal olid segesti näha tumedamad laigud.

«Kui saaks seal pikkade hüpetega ringi joosta...» mõtles ta endamisi ja nägi samas, kuidas vastasmaja üla-korruse kõige vasakpoolsema akna taga keegi seisatas ja kardina eest tõmbas. Andre taganes pisut, aga mõistis

kohe, et teda pole võimalik näha, kuna tuba oli pime. Ta astus uuesti akna juurde ja kiikas taas valgustatud akna suunas. Mitte kedagi. Siis märkas ta imestusega, et kuu on kadunud. Kuu oli täitsa kadunud! Tähed särasid endiselt ja taevas polnud pilveräbalatki, aga suur ümmargune hele kuuketas oli lihtsalt õhku haihtunud.

«Jama,» pobises poiss endamisi. «Ma ju nägin äsja selgelt isegi laiike tema peal!» Passis, mis ta passis, aga kuud tagasi ei tulnud.

«Ma nihutasin ta maja taha,» ütles korrage keegi selja tagant. Andre pöördus ringi ja nägi voodiserval jalgu kõlgutamas umbes endavanust või natuke vanemat poissi.

«Kes sa selline oled?» küsis Andre kerge värinaga hääles. «Ja kuidas sa siia said?»

«Olen Horlok. Tulin vastasmajast. Sa ju äsja passisid mind? Minu korter on teisel korrusel, seal, kus tuli põles.»

«Kuidas ma su tulekut ei märganud?» oli Andre ettevaatlik.

«Ma mõtlesin ennast siia,» lausus poiss.

«Mis sa sogad!» ühmas Andre ja pani laualambi põlema. Ta vaatles poissi lähemalt. Pea oli tol pulstis ja punane nagu tuletõrjeauto. Nägu oli täis tedretäppe ja

tagatipuks ulatusid kõrvad peast erakordselt kaugele. Kõrvalestad olid tavatult suured ja kandilised, silmad tundusid kuidagi läbipaistvad ja sügavad, ilma värvideta, ühtlaselt vesihallid. «Nagu pimedatel,» käis tal peast läbi. Andrele meenutas ta kaelast ülespoole miskipärast kärbseseent.

«Mismoodi mõtlesid? Mis sa patrad!» Jälgides poissi umbuskliku pilguga, mõtles ta juba, et peaks ema-isa üles äratama. Poiss aga naeratas sõbralikult ja kadus.

«Ma olen siin,» ütles Horlok nüüd Andre selja tagant. Andre pöördus ümber ja vaatas Horlokit kohkunud pilgul.

«Ega sa kummitus ei ole?» küsis ta ebalevalt.

«Ma ju räägin, et olen Horlok ja mõtlen ennast ühest kohast teise.» Horlok kadus jälle ja ilmus välja kirjutuslaua taha toolile.

«Mis asi see on?» küsis ta Andre sülearvutile viidates.

«See on minu arvuti,» vastas Andre.

«See on ju eelajalooline mõttetu ront ehk taskuarvuti te eelkäija. Ta on natuke keerulisem käsitseda kui lükati või arvelaud, aga põhimõtteliselt sama klassi pill,» andis Horlok klahve klõbistades arvutile kiire hinnangu.

Andre tundis end puudutatuna.

«Kas sinu oma on parem?» küsis ta pisut solvunult.

«Minu oma võib vähemalt arvutiks nimetada,» rääkis Horlok, «aga sa ära solvu, ega sina oma tsivilisatsiooni mahajäämuses süüdi ole.»

«Okei, okei,» leebus Andre, «jätame selle teema. Kuu-
le, näita, kuidas sa seda kuu-trikki tegid!»

«Kas nihutame kuu tagasi?» küsis Horlok.

«N-nojah,» kogeles Andre. «Nihutaks jah või nii...»

Punapea põhjatutes silmades läigatas korraks kum-
maline säde ja ta astus akna juurde.

«Tule siia!»

Andre seisis ta kõrvale ja ootas, mis saab edasi. Horlok
tegi akna lahti, sirutas käed välja ja keskendus. Andre
tundis õhus justkui särinat. Horloki käte ümber tekkis
kerge helendus ja silmades läigatas taas miski.

«Vaata nüüd,» ütles Horlok ja Andre nägi, kuidas vas-
tasmaja katuse tagant ilmus välja kuu. Aeglaselt ja ma-
jesteetlikult asus ta oma kohale ja maailm tundus jälle
justkui endine.

«Oled sa mõni võlur või?» küsis Andre.

«Ma olen lihtsalt ühe teise rahva esindaja. Ma pole
just päriselt selline inimene nagu sina. Meie rahvas on

elanud peaaegu aegade algusest saadik.»

«Ku-kus te siis elate, et teid varem näha pole olnud?»
kokutas Andre ikka veel.

«Oprukil,» vastas Horlok lühidalt. «Me elame juba väga ammu Opruki planeedil ja liigume ringi väga kõikjal. Ja näha on meid ka olnud. Ainult nii harva, et sellest on tekkinud müüdid. Noh, tead ju küll: püramiidid, koopajoonised kosmoselaevadest ja igasugu muud jutud. Muidugi oleme siin korduvalt olnud. Ainult suured kosmoselaevad – need on liiast. Ja püramiidid on ka hoopis Tetraki rahva ehitusalaste õpetuste tulemus. Suurte tähelaevadega reisimisega tegelevad küll paljud rahvad, kes mööda Galaktikat laiali elavad, aga meie ammu enam mitte. Meie rändame juba terve igaviku mõttevälja abil oma väikestes kapslites ja mõnikord ka ilma.»

«Mis see veel on?»

«Mõtteväli või?» kergitas Horlok kulme. «Vaata, sina ju saad ennast igale poole mõelda. Paned silmad kinni ja oled näiteks Kuu peal. Või Ameerikas – nii oli vist teil selle suure maismaalataka nimi seal teisel pool planeeti. On ju nii?»

«No on,» nõustus Andre, «aga ma ju ainult mõtlen ennast sinna, mitte ei ole päriselt.»

«Siin see vahe ongi,» hakkas Horlok mööda tuba edasitagasi kõndima. «Humari rahvas – nii me ennast kutsume – on paljude aastatuhandete jooksul avastanud seose mõttejõu ja maailma kõiksuse vahel. Me võime vabalt asukohata vahetada, kui vaid valime valmis täpse ja ohutu paiga, kuhu tahame minna ja siis tekitame mõttevälja, mis levib hetkeliselt. Enamus asju toimubki sealpool valguse kiiruse piiri. Kogu su keha muutub samuti mõttevälja osaks ja nii oledki üheks hetkeks kõikjal. Kui tahad, muidugi.»

6. peatükk. Tähtede pikad jutid.

«Väga segane,» arvas Andre.

«Tegelikult ei ole,» lohutas Horlok ja jätkas:

«Tahad sa näiteks käia ära kusagil teisel planeedil?»

«Praegu?»

«Praegu jah. Näiteks Humarite koduplaneedil Oprukil?»

«No, kuule!»

«Kuulen.»

«Ei, ma mõtlen tõsiselt, ma nagu ikka eriti vist ei julge.»

«Kuidas soovid.» Horlok istus voodiservale ja hakkas jälle jalgu kõlgutama. «Tead sa ikka, et kui sa magad, siis tegelikult rändad sa ringi. Uneseisundis on ka inimesed võimelised mõttevälja abil rändama.»

«Ee...» sügas Andre püüdlikult kukalt. «Miskipärast ei usu ma sind hästi.»

«Kuu-trikki nägid?» muigas Horlok. Ta heitis külili,

võttis sisse mugava poosi ja kerkis aeglaselt lae alla. Andre taganes ukse juurde ja tahtis juba vaikselt toast välja hiilida, kuid Horlok nägi tema kavatsuse läbi ja laskus

kiiresti tagasi alla.

«Transs on selle asja nimi, lihtne transs.»

«Noojah,» ei osanud Andre rohkemat öelda ja istus toolile kirjutuslaua kõrval.

«Lähme siis käime pealegi seal Abrukal ära.» Tal polnud enam kuhugi taganeda.

«Oprukil,» parandas Horlok ja sirutas käe Andre poole.

«Ma pean võtma su oma mõttevälja. Sina ei oska ju enda oma valitseda.» Andre võttis Horlokil ebalevalt käest ja tundis, kuidas poisi peopesa järjest tulisemaks muutus.

«Pane nüüd silmad kinni ja mõtle ainult minu käe peale. Ära sa mingil juhul enne silmi ava kui ma ütlen. Muidu võib tekkida vastuolu aja ja ruumi vahel ja sa jäädki kõiksusesse laiali.»

Andret hirmutasid Horloki viimased sõnad sedavõrd, et ta pigistas silmad kõigest jõust kinni. Siis hakkas ta tundma üle keha hooti valguvaid kuumalaineid ja maailm oleks justkui ringi käinud. Tähistaevas tiirles lõpuks nii kiiresti ta ümber, et tähed tekitasid pikki jutte. Silmalaugude pingsast kokkupigistamisest ujusid ta ees punased ja valged laigud.

«See, mida sa näed, ei tule ainult silmade kokku pi-

gistamisest, see ongi maailm.» Horlok lasi tal käest lahti.

«Olemegi kohal.»

Andre avas silmad ja see, mida ta nüüd nägi, ületas kõik tema senised fantaasia piirid. Värvilised kuplid, mis tekkisid ja kadusid, spiraalina keerduvad läbipaistvad torud, veidrad sigarikujulised sõidukid nende sees – kõik see oli ülev ja samas uskumatu.

«Mis see on?» küsis Andre punapealt.

«See on linn,» vastas Horlok käega linna suunas laia kaart joonistades.

«Aga need torud?»

«Linnatransport muidugi.»

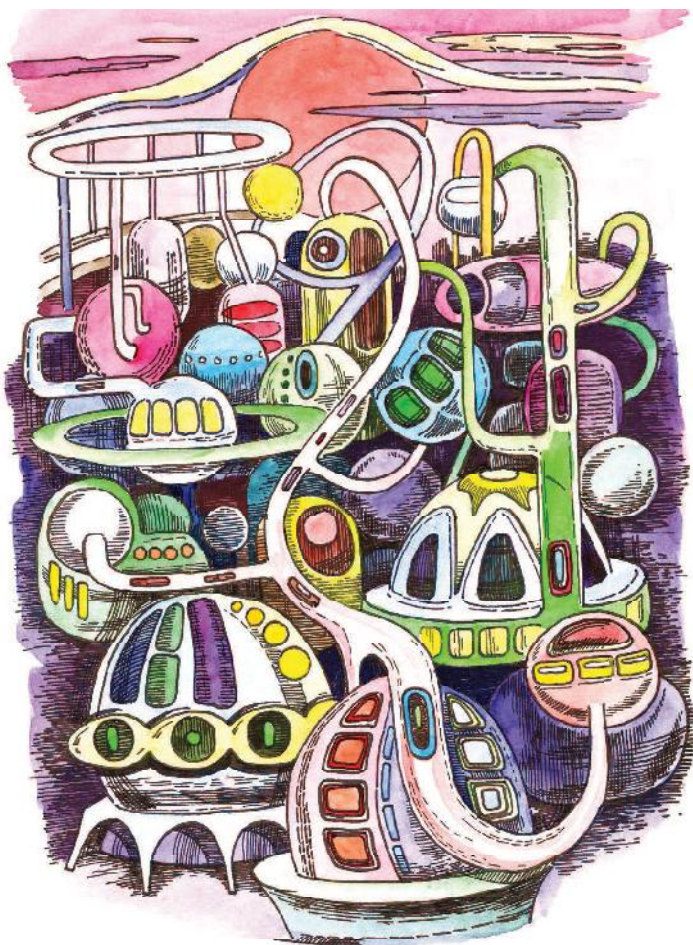
«Aga milleks teile transport, kui te võite iga hetk end teise kohta mõelda?»

Horlok seletas talle pikalt-laialt tihedast asustusest ja sellest, kuidas ühte ja samasse kohta ilmudes võib kokku pöömuda.

«Ahsoo,» noogutas Andre ja jälgis vikerkaarevärviliste kuplite tekkimist ja kadumist.

«Need lähevad või tulevad pikemalt reisilt,» seletas Horlok Andre pilku jälgides. «Neil on oma kindel plats, kuhu nad alati tagasi võivad tulla. Krunt nii-öelda...»

«Tähendab, et teie elanikud reisivad siis koos maja-

dega?»

«Enamalt jaolt küll. Vanasse tuntud kohta võib ka nii-
sama minna, aga esmakordselt tundmatusse paika liiku-

des peab ikka kest ümber olema. Noh, midagi skafandri või väikese kosmoselaeva taolist...»

Andre vaatas selja taha ja nägi kaugel taamal rohelist metsariba.

«Metsa on teil ikka ka?»

«Väga palju,» ütles Horlok kuidagi ärevalt. «Liigagi palju!»

«Mis selles siis halba on?» ei saanud Andre tema ärevusest aru.

«Vaata, humarid ei ole siin Oprukil mitte ainuke rahvas. Metsas elavad kaarad. Need on sellised veidrad olendid, kes loevad mõtteid ja mälestusi ning suudavad neid ka teistele edasi anda. On toimunud palju avariisid tänu sellele, et kaarad oma mõtetelugemisega on seganud mõttevälja abil startinud humareid. Nad pole küll eriti pahatahtlikud, aga tänu tugevale ja kaugeleulatuva mõtetelugemisvõimele on nad tihti lihtsalt marsruudi paigast nihutanud ja terved suured ekskursioonid on sattunud tont teab kuhu.»

«Aa, nüüd ma taipan,» sai Andre asjasse pisut selgust. «Oletame, et ma mõtlen ennast Maa peale ja mingi vallatu kaaranolk loeb mu mõtteid ja sisendab mulle, et Maa polegi see õige koht ja et kerihoopis kuu peale kurke

müüma ja siis maandungi ma Kuu peal?»

«Noh, enam-vähem nii,» noogutas Horlok, kuigi ta ei teadnud, mis on kurgid.

«Aga millised need kaarad välja näevad?»

«Neid on mitut liiki, aga üldiselt on nad kõik karvased ja kolmesõrmelised. Neil on kikkis kõrvad ja kõrvade otsas on paks karvatutt. Küll sa jõuad neid veel näha. Kunagi väga ammu läksid meie arenguteed lahku. Meie omandasime oskuse mõttevälja abil ruumis ümber paikneda ja nemad oskuse seda nässu keerata.»

«Siis te ju täiendate üksteist!» naeratas Andre.

«Seda nüüd küll,» ütles Horlok samuti mörult muia-tes. «Aga ega me eriti hästi läbi küll ei saa. Neil on oma territoorium, meil oma. Mul on küll mõned kaaradest sõbrad, aga ega seda just väga ei soosita. Tule, ma teen sind nüüd oma vanaisaga tuttavaks!»

Nad astusid nõlvakult alla ja sisenesid vikerkaarena helendavasse suurde klaaskuplisse.

«Me võiks ju kohe minu saabumislüüsi tekkida, aga ma teen sulle enne väikese lõbusõidu!»

7. peatükk. Värviliste kuplite meri.

Ruum, millesse nad sisse astusid, meenutas veidi metroojaama. Siiski ainult oma kõrguse ja laiuse poolest. Seestpoolt oli ta pigem midagi sipelgapesa taolist. Huma-reid vooris siin edasi-tagasi lugematu arv. Vasakul oli sissekäik silindrisse, mille läbipaistva seina taga olid näha paarikaupa asetsevaid istmeid. Ruumi paremalt poolt viis ilma trepiastmeteta liikuv tee üles järgmise platvormi keskpaika, kust sai juba kahelt poolt torusse siseneda. Kahe toru vahel seina ääres tõusis ja langes lai platvorm, mis viis reisijaid üles ja tõi alla, andes liikuma hakkamisest märku valju piiksatusega, millega kaasnes punaste tulede vilkumine seintel. Hetk enne seda sulgus täitunud platvormi ees läbipaistev porte.

«Jube keeruline on siin vist õiget kohta üles leida!» arvas Andre. «Mina eksiksin küll kohe ära.»

«Harjumise asi,» ütles Horlok. «Tegelikult pole siin keerulist midagi. Asi toimib nagu teie metroos – suured

sissepoole koonduvad ringteed ja neid keskkohast ääreni läbivad kiired.»

Nad astusid äsja ülevalt saabunud platvormile. Ümbritsevad humarid silmitsesid Andret umbusaldavalt. Kostis piiksatus ja süttis punane tuli. Platvorm liikus sujuvalt paigast ja tõusis järgmisele korrusele.

«Oota,» hoidis Horlok Andret varrukast tagasi, kui see tahtis platvormilt maha astuda, «meie tõuseme veel ühe korruse.»

Nüüd astusid poisid platvormilt maha ja sisenesid läbipaistvasse torusse vasakus tiivas.

«Lahe!» arvas Andre. «Nagu ameerika raudtee!»

«Mis see veel on?» ei saanud nüüd Horlok aru.

«See on selline üles-alla vonklev raudtee lõbustuspargis,» püüdis Andre seletada.

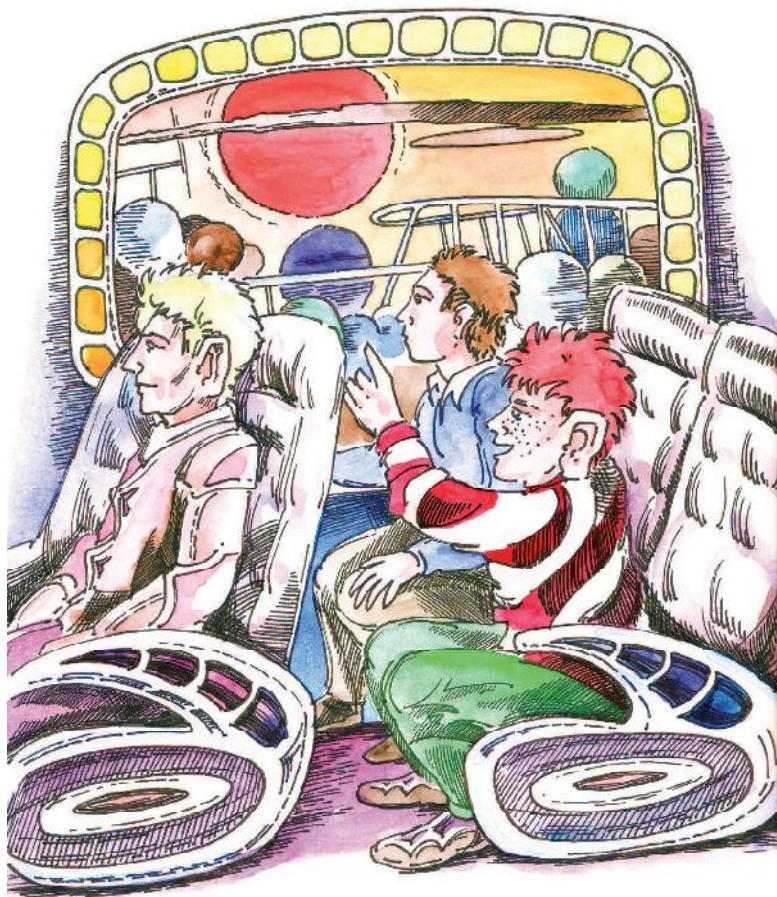
«Ahsoo,» ei osanud Horlok enam arvata, «et nagu lõbustuspargis või nii...»

Kaheksaistmeline sigar liikus hääletult paigast ja vuhises mööda toru järjest suureneva kiirusega linna kohale.

«Miks lärmi ei ole?» küsis Andre.

«Mis lärmi? Magnetväli ei tee ju mingit lärmi.»

«Ahah,» noogutas Andre ja vahtis suu ammuli läbi to-

ruseina välja. Kõikjal, kuhu pilk ulatus, laius värviliste kuplite meri. Taevas aga rippus hiigelsuur oranžikas-punakas päike.

«Jube tihe asustus!» ei saanud ta mainimata jätta.

«Eks ta ole, jah,» oli Horlok nõus. «Meid ju siin palju miljardeid koos.»

«Jube,» mõtles Andre, «hullem kui sipelgapesa ...»

Peagi aeglustus nende liikumine ja lõpuks jäi sigar seisma avause ees, millest väljudes sattusid nad taas eelmisega sarnasesse saali. Andre astus juba tuttavale platvormile ja peagi olid nad väljas värske õhu käes.

«Huuh,» hingas ta justkui kergendatult. «Kiire sõit oli küll!»

Horlok võttis Andrel käest kinni ja tema peopesa muutus taas kuumaks.

«Silmad kinni!» kamandas kõiksuse-poiss ja peaaegu kohe lausus ta naeratades:

«Silmad lahti!»

Andre seisis kummalises ruumis, mis meenutas seestpoolt kanamuna.

«Kas me oleme mingi dinosauruse muna sees?» küsis ta Horlokilt.

«Me oleme minu kodus, minu isiklikus saabumislüüsis,» selgitas Horlok. «Igaühel on oma saabumislüüs, et mitte kellegagi korraga ühte kohta ei saaks saabuda. Ma ju seletasin ...»

«Ahsoo, nojah,» Andre astus ovaalsest uksest välja ja

leidis ennast heleoranžikas valguses keset palju suuremat muna.

«Saa tuttavaks,» osutas Horlok kätega igasse nelja kanti, «siin ma siis elan.»

«Kuskohast see valgus tuleb kui ühtegi akent ega lampi ei ole?» oli Andre esimene küsimus.

«See on päikesevalgus. Seinte läbipaistvust saab muuta.» Ta lähenes seinale, tegi sellel käega paar ringi ja tundus, nagu oleks ta udusele aknale läbipaistva sõõri puhastanud. Sõõrist paistis sisse hele hiigelpäike ja Andre pani tahtmatult käe silmade kohale sirmiks. Horlok muigas ja tegi kätega alt üles ringi ümber läbipaistva koha. Taas oli sein ühtlaselt matt.

«Lahe!» ei jõudnud Andre ära imestada.

«Mis siin ikka lähedat on?» arvas Horlok, «lahe on see, kui vanaisa oma mälestusi heietama hakkab!»

«Kas sul siis ema-isa ei olegi, et sa vanaisast räägid?» uuris Andre.

«On ikka, kuidas siis muidu. Ainult et kodus on neid väga harva näha. Nad rändavad muudkui kõikuses ringi ja teevad oma uurimistööd.»

«Misasja nad siis uurivad?» tundis Andre huvi.

«Eks ikka maailma ajalugu ja rahvaste pärinemist ja

Galaktika omadusi ja tont teab mida kõike veel. Nad mul ju teadusejüngrid.»

«Minu isa istub ka päevad läbi arvuti taga ja teeb internetilehekülgi,» lausus Andre ja tundis pisut häbi. Nii tühine näis talle selline arvuti taga nohisemine võrreldes maailmaruumi uurimisega, et ta püüdis kohemaid muud juttu alustada.

«Ja kus su vanaisa siis on?»

«Vanaisa käib kaaradega tihedalt läbi. Talle meeldib, kui nood tema mälusopist selliseid asju väja imevad, millest ta ise ammu enam teadlik ei ole,» muigas Horlok. «Viimati sai ta teada, et olla väiksena paapalinnu käest peksasaamise tagajärjel kaks aastat halbu unenägusid näinud. Ise ta seda enam ei mäletanud. Kaarad oskavad ka ununenud unenägusid taaselustada.»

«Kas need paapalinnud on ka mingid mõtlevad olevused?» päris Andre edasi.

«Paapalinnud?» tegi Horlok juurdleva grimassi, «vaa ta need paapalinnud mõtlevad küll, aga eriti algeliselt ja vähe. Noh, et kust saaks süüa ja kuidas paarilist paremini võrgutada ja nii edasi. Meiega sarnane mõtlemisivõime neil puudub. Küll aga on nad igavesed kakupunnid.»

«Nagu meie kalkunid...» võrdles Andre.

Vastasseinas avanes ovaalne uks ja sisse astus vana-
isa koos oma kaarast sõbraga.

Vanaisa sügas lõuga ja tõi esile sellise häälightsuste

kombinatsiooni, mida Andre ei olnud isegi unes kuulnud.

Horlok lõi endale laksu vastu otsaesist:

«Unustasin! Näe, pane see endale kõrva! See on sulle tõlgi eest.» Ta ulatas Andrele tillukese kollase munakujulise pehme vidina. «Sellega on nii, et vähemalt ühel kahest suhtlejast peab ta kõrvas olema.» Andre toppis vidina kõrva ja vanaisa jätkas nüüd juba täiesti arusaadavalt:

«Mina olen selle noormehe vanaisa ja nimeks on mul Thron. See karvane siin on kaara nimega Uudi. Ta on väga sõbralik ja loeb kõiki su mälestusi ja mõtteid. Nii et, ole ettevaatlik pahade mõtete mõtlemisega!»

«Ma ei mõtlegi pahasid mõtteid,» ütles Andre ja ulatas Uudile käe. Pisut ebamugavust tundis ta küll, kui Uudi normaalse viie sõrme asemel talle oma kolm suurt ja karvast ulatas.

8. peatükk.

Nimekirjast välja jäänud planeet.

«Uudil selline käsi ongi,» naeratas kaara.

«Nii, noormehed,» alustas vanaisa juttu. «Nüüd istume siia põrandale maha ja räägime veidi asjast.» Ta osutas käega pehmele kollasele karvasele vaibale ja kõik neli võtsid istet. Horloki eeskujul viskas ka Andre ennast kohe külili, sest nii oli palju mõnusam.

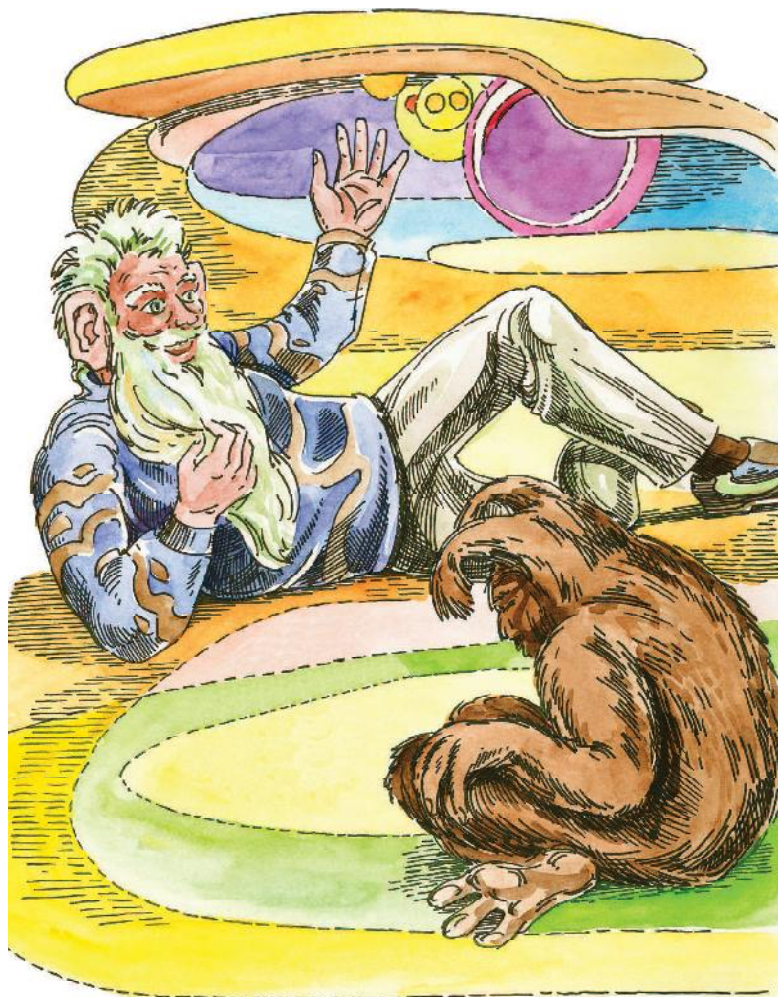
«Nagu ma aru saan,» jätkas vanaisa, «on Horlok leidnud endale Helesiniselt Planeedilt uue sõbra.»

Vanaisa tegi Horlokile märkamatult silma. Poisid olid ootusärevalt vait.

«Aga kas sa, Andre, tead, mis Horlokit ees ootab?»

«Noojah,» arvas Andre teadvat, «Horlok muudkui rändab maailmaruumis ringi ja ...»

«Ehhehhee,» raputas vanaisa pead, «ta mitte lihtsalt ei rända ringi, vaid asub nüüd Ürgvärava võtme otsingutele. Tal oli ilmale tulles kaasas üks keeruline arenguviga, mis osutus hoopiski meie rahvast päästa võivaks

omaduseks. Nüüdseks on ta juba palju õppinud, et oma ülesandega toime tulla.» Vanaisa rääkis Andrele lühidalt ümber kogu loo gurunitest, Ürgväravast ja digi-kristallide

kadumisest.

«Praeguseks on läbi sõelutud palju planeete terves Galaktikas, kus digi-kristallid asuda võiksid.»

«Ja mitte ühtegi pole leitud,» lisas Horlok.

Vanaisa vaatas teda manitsevalt ja rääkis edasi:

«Gurunite otsingud toovad nad varem või hiljem Oporuki kanti ja siis oleks kristalle juba hädasti tarvis. Meie lõppeesmärgiks on saata gurunid tagasi sinna, kust nad on tulnud – läbi Ürgvärava teispoolsusesse. See saab olema raske ülesanne ja me ei välista suurt sõda.»

Uudi tõi esile midagi niutsatuse taolist. Vanaisa tegi käega rahustava liigutuse ja rääkis edasi:

«Gurunid tuleb meelitada Ürgvärava juurde ja värav avada. Seejärel peab keegi kristallidega läbi värava minema, et gurunid talle järgneks. Kõige raskem ülesanne saab olema nende maharaputamine sealpool väravat ja siis siiapoole tagasitulek. Me ei tea ju, kas mõttevälja abil liikumine ühest aegruumist teise toimib või ei.»

«Mis seal teisel pool on?» küsis Andre.

«See on mõistatus,» mudis vanaisa oma neljakandilist kõrva, «mitte keegi meie Galaktika asukatest pole kuulu järgi veel teispoolsuses käinud. Räägitakse küll, et mõned rahvad olla kunagi sealt tulnud, aga tõestatud seda

ei ole...»

«Kas võib olla, et ka mina olen sealt tulnud?» muutus Andre mõtlikuks.

«Mine tea. Sinu esiisade esiisad võib-olla ongi,» arvas vanaisa. «Kui humarid esmakordselt Maa peal käisid, ei olnud teie rahvast igatahes veel jälgegi. Kustkohalt te ilmusite, ei tea keegi.»

Andre kujutas ette, kuidas helendav Ürgvärav avaneb ja hiigelsuur kosmoselaev lendab läbi valguse. Laeva pardal on tuhanded ahvisarnased ürginimesed, kes mitte midagi mitte millestki aru ei saa. Nad pannakse maha soojale helesinisele planeedile, mille nimeks saab hiljem olema Maa ja varsti ei mäleta mitte keegi enam sellele saabumisest mitte midagi.

«Jah, nii see võis olla,» lausus Uudi pikaldaselt madalal häälel. Ta luges mõnuga Andre mõtteid.

«Kas ma võin ka kaasa tulla?» pöördus Andre Horloki poole. Horlok vaatas vilksamisi vanaisa poole ja see noogutas.

«Tegelikult olekski meil sinust kasu ka,» seletas Horlok. «Vaata, sul olevat selline naljakas omadus või oskus nagu intusioon.»

«Intuitsioon,» parandas vanaisa.

«Ahsoo?» muutus Andre tähelepanelikuks.

«Sa pidavat asju ette tunnetama,» jätkas Horlok.

«Mismoodi?» ei saanud Andre aru.

«Noh, lihtsalt nii, et kui keegi tahab sulle selja tagant kõikaga pähe lüüa, siis sa tunnetad seda ja astud õigel hetkel eest ära.»

«Või nii,» sügas Andre oletatavat kohta, kuhu talle oleks võidud kõikaga virutada.

«Hea küll,» rääkis ta edasi. «Oletame, et mul on see intuitsioon ja ma tulen kaasa digi-kristalle otsima. Aga mis saab mu vanematest, sugulastest ja sõpradest? Nad märkavad ju minu kadumist üsna ruttu.»

«Oleme sellele mõelnud. Ühel sõbralikul rahval, kojeeridel, on olemas selline hüperkiirendi, mille abil saab piiratud ulatuses aega venitada ja kokku pressida. Nad lubasid su peale Ürgvarava võtme otsinguid täpselt Maalt lahkumise päeva tagasi paigutada. Vaid hetkelise viivitusega.»

«Kas ma siis kõike seda, mil ma Horlokiga ringi rändan, enam ei mäletagi?» uuris Andre.

«Mäletad ikka, aga ma olen kindel, et keegi sind ei usuks, kui sa sellest rääkima hakkaksid,» naeratas vanaisa.

«Jajahh,» kujutles Andre, «mind pannakse siis hoobilt hullumajja.»

«Ja nüüd puhkama!» kamandas vanaisa. «Hommikul pörutate juba esimesele otsingule.» Ta kadus läbi ovaalukse kõrvalmunasse ja tuli sealt tagasi suure lambanahka meenutava tekiga ja valge padjaga.

«Hommikul läheb kiireks, ärge enam pikalt juttu ajage!» manitses ta veel ukselt ja viipas hüvastijätuks. Ka kaara Uudi seadis ennast minekule ja poisid jäid kahekesi.

«Kuule, Andre,» pöördus Horlok uue sõbra poole. «Kuna sul on see intuitsioon, siis tule, vaata korraks seda siin!» Ta lülitas arvuti sisse ja tutvustas Andret roheliste planeetidega, kuhu oletatavasti olid peidetud kristallid ehk Ürgvärava võti.

«Vaata neid planeete. Ja veel, vaata neid siin ka, need jäid valikust välja. Ka sinu intuitsioon ei ütle sulle midagi?»

Andre istus arvuti taha ja süvenes planeetide uurimisse. Mitmete humaritele ammu teada-tuntud planeetide puhul valdas teda kahtlane ükskõiksus. Küll aga pöördus ta miskipärast muudkui tagasi ühe väikese planeedi juurde, mis valikust välja oli jäänud.

«Miks see siin valikust välja on jäänud?» küsis ta Horlokilt.

«Humarite teada pole seal tsivilisatsiooni.»

«Noh, ja siis? Asju ongi ju parem peita sinna, kust ilmselt keegi otsida ei oska,» arvas Andre.

«Tõepoolest,» jäi ka Horlok mõttesse, «kõlab usutavalt!»

«Kas see on nüüd intuitsioon või tont teab mis, aga mina alustaksin otsinguid just siit. Mis selle planeedi nimi on?» küsis Andre.

«Latha,» vastas Horlok. «Planeet Latha. Nii et, alustame homme kohe sealt?»

«Igatahes,» oli Andre kindel. Poisid viskasid vaibale pikali, Horlok plaksutas lae läbipaistvaks ja nad vahtisid veel tükk aega tähistaevast.

«Kodus valitseb samuti juba sügav öö...» mõtles Andre ja vajus rahutusse, unenäguderohkesse unne.

9. peatükk. Kristallide tants.

«Koordinaadid paika!» kamandas hallipäine humar tillukeselt ekraanilt sisenemislüüsi seinal ja Horlok võttis pihku kaelas rippuva nelinurkse plaadi. Selle asemel aga, et toksida klaviatuuril sisse hallipäise ohvitseri antud koordinaadid, toksis ta sinna hoopis selle tillukese rohelise planeedi koordinaadid, mis pidi olema asustatud vaid taimede ja väikeelukitega. Ta aktiveeris rohelise nupuga mõtteväljaga samale lainepikkusele suunatud magnetvälja ja võttis Andrei käest kinni. Nad sisenesid digi-kristallide otsingute tarvis eritellimusel ehitatud kanamuna-kujulisse kapslisse ja sulgesid silmad.

«Milleks neid numbreid oli toksida vaja?» küsis Andre.

«Tundmatut kohta ei saa ju ette kujutada,» põhjendas Horlok, kogus ennast hetke ja kapsel haihtus Opruki pinnalt.

«Oleme kohal,» teatas Horlok ja Andre avas silmad. Mõlemad piilusid tillukestest ümaratest akendest välja.

Akna taga paistsid kasvavat mingid puud. Kui nad ukse ettevaatlikult avasid, ümbritses neid ehtne džungel koos oma kirevate lõhnade ja häältega. Aeglaselt asetask Horlok jala tundmatusse samblikusse, astus sammu, siis teise.

«Noh, mis passid seal?» hõikas ta Andrele. Andre sulges tagantkätt kapsliukse ja järgnes Horlokile umbusklikult. Nad astusid sadakond meetrit mööda oksarägas-tikuga kaetud metsaalust ja vaatlesid tundmatuid puid. Siis võttis Andre Horlokil varrukast, justkui oleks miskit paha aimanud. Mitmevärvilised linnud tõstsid põrgulärmi ja eemalt hakkas kostuma puude raginat. Tundus, nagu oleks miski hästi suur ennast nende poole läbi murdnud.

«Jookseme!» hüüdis Horlok ja nad pistsid kõigest jõust vastassuunas punuma. Risti-rästi kasvavad liaanitaolised taimed takistasid neil teed ja aeg-ajalt pidi neist kõrgelt üle hüppama või alt läbi pugema.

«Huuh, kui vastik!» kaebas Andre endalt peenikesi vääte maha kiskudes. Ragin nende taga hakkas lõpuks maha jääma.

«Lidume veel veidi!» arvas Horlok ja nad võtsid suuna sinnapoole, kust paistis rohkem valgust. Peagi leidsid nad end tillukeselt lagendikult ja istusid lõõtsutades ko-

hevale murule.

«See läks küll napilt!» hingeldas Horlok.

«Läks jah,» oli Andre nõus. «Me peaks kuhugi ohutumas paika minema, et tegevusplaani koostada ja mõtteid koguda.» Ere kollane päike paistis neile otse lagipähe ja poiste otsaesised kattusid higiga.

«Kelle eest me praegu põgeneme, ah?» küsis Andre.

«Ma ei tea,» vastas Horlok, «aga kui me ei põgene, võime kohe olla kellegi hommikusöögiks.»

«Roni mulle kukile,» kamandas Horlok ja Andre tegi nagu kästud. Horlok istus rätsepaistesse ja sirutas käed ette, peopesad ülespidi.

«Hoia nüüd kõvasti kinni, aga vaata, et sa mind ei kägista!» ütles ta Andrele. «Ja pane jalad ümber mu keha, siis ei pea sa rippuma nagu konn!»

Andre põimus ümber Horloki ja tundis parasjagu hirmu, kui nad maast üles hakkasid kerkima.

«Tavaline transs ...» tulid talle meelde kaaslaste sõnad, mis too oli öelnud nende esmakohtumisel.

Puulatvade kohale jõudnud, vaatasid mõlemad ringi. Niikaugele kui silm ulatus, laius kõikjal tihe roheline mets.

«Siin polegi paljast kohta!» märkis Andre. «Isegi mäe-

nõlvad on metsaga kaetud.»

«Aga ilus!» arvas Horlok. «Me peame ühe kõrgema mäetipu laagripaigaks valima.» Ta vaatas paraja välja ja kamandas:

«Silmad kinni!»

Hetke pärast leidsid nad end kõrge mäe lamedalt tipult. Jalge all krudises kiviklibu ja vähemalt see väike lapike maad oli metsavaba. Nad seisis seal nõutult ja vaatasid enda ümber. Mets, ainult mets ...

«Mina küll arvan, et sellise lokkava loodusega paigas võib olla mõistusega olendeid,» mõtiskles Andre kuuldavalt. «Siin on ju kõik tingimused elamiseks olemas.»

«Oled sa ikka kindel?» küsis Horlok.

«Ei tea, ma nagu aimaks midagi.»

«Maa-alused, Püha koobas,» tuletas Horlok esiisa kaardile kirjutatud meelde.

«Kui siin ongi Püha koobas, siis on siin ka keegi, kes talle sellise nime pani,» arutles Andre.

«Meie asi on digi-kristallid üles leida. Kui need käes, alles siis võime tutvuda kohaliku tsivilisatsiooniga või teha mida iganes,» kibeles Horlok kristalle keerutama.

«Aga põnev ikkagi,» arvas Andre. «Mina ei satu siia võib-olla enam kunagi.»

«Enne töö, siis meelelahutus!» targutas Horlok ja suunas peopesad alla metsale. Ringikujulised käejooned tema peopesas hakkasid keerlema ja ümber käte tekkis helendus.

«Oota?» katkestas teda Andre.

«Kristallid, kristallid,» pomises Horlok palavikuliselt ja hakkas kätega aeglaselt ringikujulisi liigutusi tegema.

«Ma pean neid lähemalt vaatlema,» põhjendas ta oma tegevust.

«Äkki otsiks hoopis Püha koobast või mis ta oligi?»

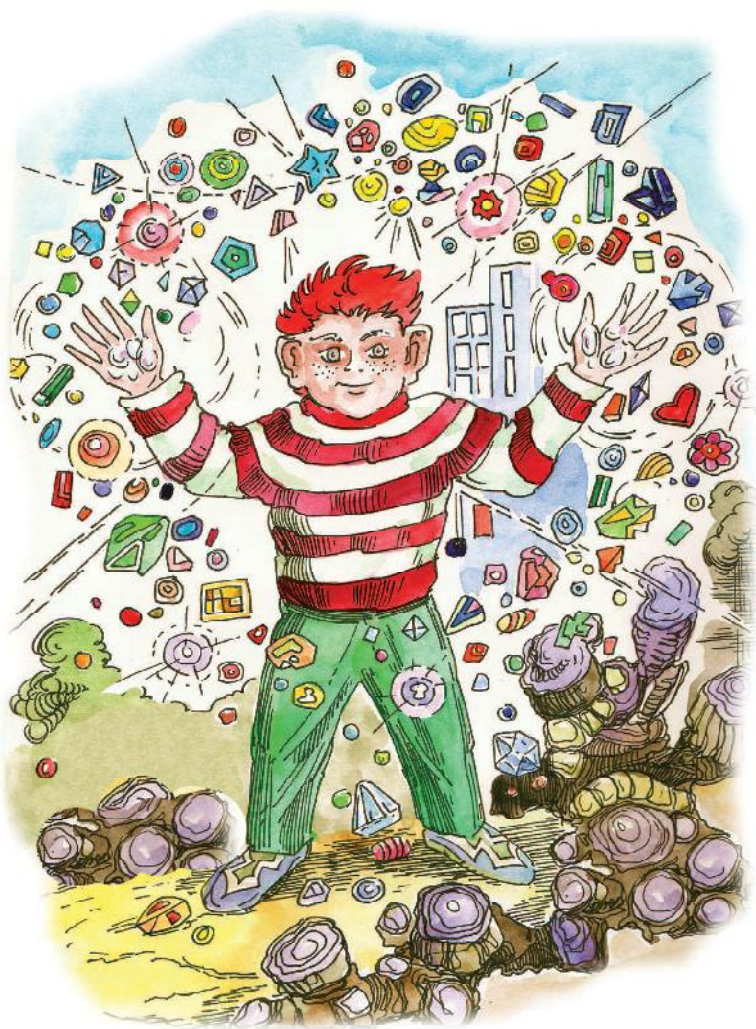
«Olgu need kristallid kus koopas tahes, ma imen nad välja!» läks Horlok üha enam õhinasse. «Ma imen nad välja ja vaatan nende sisse!» Ta peopesad helendasid ja pilgus oli lõpmatus.

«Oota,» segas Andre jälle vahele. «Mis siis, kui tegu ei olegi kristallidega?»

«Millega siis?» Horlok peaaegu ei kuulanudki enam Andret.

«Ma ei tea, aga mu intuitsioon ütleb, et siin on tege- mist mingi peitmismänguga. Võib-olla on Püha koopas hoopis mingi vihje kristallide päris asukohale...»

«Soh,» peatas Horlok oma tegevuse ja istus maha. «Selle peale ma ei tulnudki. Aga kui me seda koobast ei

leia? Kui seda koobast ei olegi siin? Kristallid või mõni
neist võib ju ikkagi olla? Tead, ma siiski proovin niimoodi

ka. Ja üldse, mu peopesad kohe sügelevad!»

«No eks sa siis proovi,» lõi Andre käega.

Varsti ümbritses neid hiigelsuur tiirlev parv kristalle. Horlok oleks neid justkui mingi välja abil kombanud.

«Struktuurilised muutused puuduvad,» pomises ta tüki aja pärast vaikselt, «ühesegi pole midagi salvestatud.» Ta pigistas käed rusikasse ja kristallipilv sadas valju rabina saatel puude latvadesse.

«Kas me peame niimoodi terve planeedi kalliskivid üle kontrollima?» küsis Andre.

«Aga loomulikult,» naeratas Horlok. «Selleks me ju siia tulime! Õnneks peab läbi vaatama vaid teatud suurusega kristallid, ülejäänud ei lähe meile korda. Tegelikult ei pea ma neid kogu aeg keerutama – tunnen niigi nende lähedust. Selleks, et õiget ära tunda, pean vaid keskenduma ja välja abil «kuulatama». Õige kristalli tunnen ära juba kaugelt. Teisalt jällegi meeldib mulle neid valitseda.»

«Aga sa kuulata siis!» arvas Andre, «Küll sa neid keerutada ja valitseda ka jõuad!»

«Sina leia endale niikauaks mõni muu tegevus,» soovitas Horlok. «Vaata, näiteks, mäenõlvak üle...»

Andre kaalus veidi, jälgis mõnda aega oma õhinasse sattunud kaaslast ja hakkaski siis pikkamööda mäenõl-

vakust alla vantsima.

«Küll ma su üles leian!» hüüdis Horlok ja lisas:

«Oota, kas sul tõlk on ikka kaasas? Äkki kohtad mõnd elusolendit...»

Andre kobas näpuga kõrvas:

«Olemas!»

«Kui ma omadega valmis saan, leian su ise üles. Näe, võta see!» Horlok viskas Andrele tillukese puldikese ja lisas:

«Kui hädaoht on, vajuta punasele nupule ja üldse, hoia seda jublakat kogu aeg enda ligi. Selle abil leian su alati kiiresti üles. Ja ole ettevaatlik, siin võib ju igasuguseid elukaid pesitseda!» Siis süvenes ta palavikulise innuga taas oma kalliskivimängu.

Andre aga surus mini-puldi taskusse ja jätkas vilistades teed allapoole. Mõlemal pool teda muutus mets järjest tihedamaks ja korraga hakkas ta kuulma kellegi juuajamist. See ei olnudki nagu päris kõne, vaid tundus, et ta loeb kellegi mõtteid.

10. peatükk. Maa-allune maailm.

«Vastik palavus,» ütles väga madal ja pehme hääl.

«Talumatu,» oli teine, pisut peenem hääl nõus.

«Ja mida see siin tõllab?» kostis jälle madal hääl.

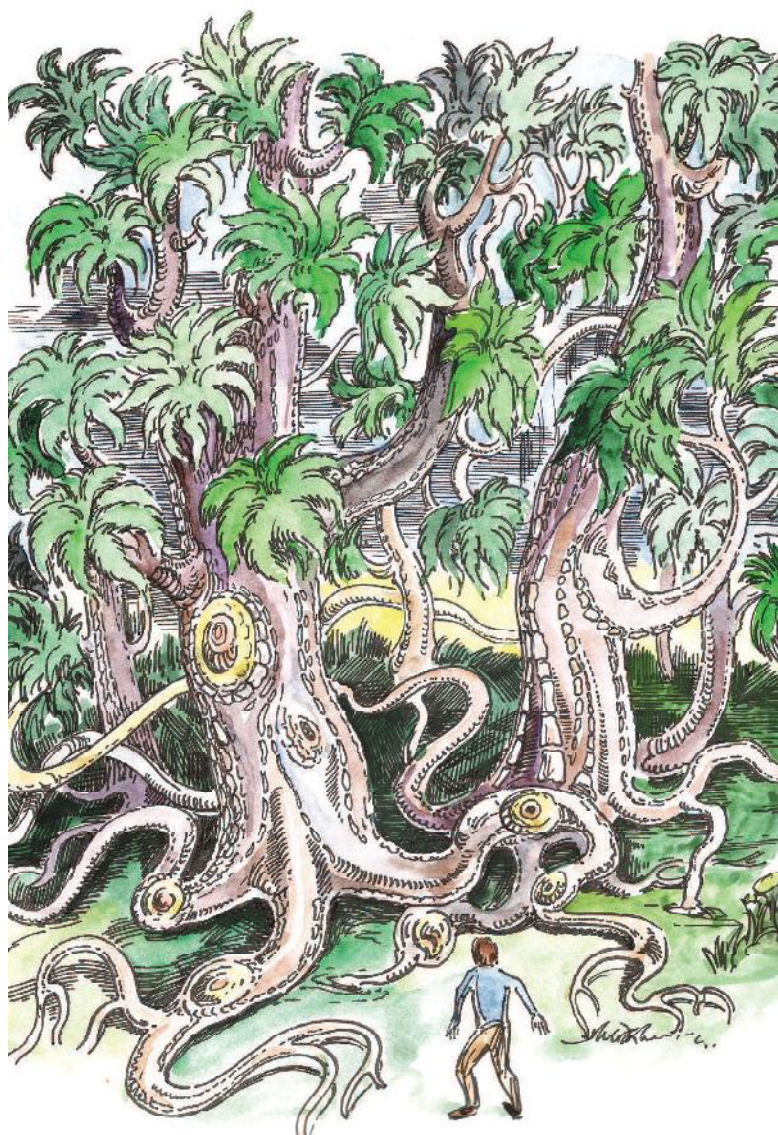
«Eksinud vist,» arvas peenem.

«Ta ei ole ju üldse maa-aluse moodi,» tegi esimene tähelepaneku.

«Isver, see on küll tulnukas!» täheldas teine.

«Peab vist kõiki hoiatama?» küsis esimene.

«Igaks juhuks küll,» arvas teine ja Andre kuulis peenikest kiunuvat heli, mis kajana kaugusesse kandus ja seejärel hakkasid puud värisema. Kõigist neljast kandist hakkas kostuma rahutut sahinat ja Andre hoidis ennast igaks juhuks väikese lagendiku keskele. Puud suhtlesid omavahel! Mõne aja pärast rebis üks suurem lähedalolev veidi tamme meenutav puu oma juured maa seest lahti ja hakkas justkui kohapeal tammuma. Tema eeskujule järgnesid teisedki lähemalseisvad puud. Andret haaras

hirm. Ta vaatas abipaluvalt mäetipu poole, aga tilluke täpp nimega Horlok oli taas ümbritsetud kristallipilvest ega märganud midagi, mis ümberringi toimus.

Tasapisi hakkasid puud Andrele lähenema. Kui aga poiss oli juba otsustanud plehku panna, avanes korraga tema kõrval maa seest luuk. Luugist vaatas välja ilma silmadeta must karvane olevus, kes viipas Andrele kutsumalt, et see talle järgneks. Pikemalt mõtlemata roniski Andre mööda treppi pimedusse. Luuk tema järel sulgus valju kolksatusega.

«Nad on viimasel ajal kurjavõitu,» seletas olend läbi nina.

«Ma ei näe mitte midagi!» jõudis Andre kurta, kui kau-gusesse kulgeva tunneli seintel süttis tuhm punane valgus.

«Nagu fotolaboris,» mõtles Andre.

Temast peajagu lühem must tõntsakas teejuht viipas aga taas ja nad astusid vaikides piki tunnelit edasi. Mõne aja pärast pöörasid nad vasakule, siis paremale, siis jälle vasakule ja lõpuks ei saanud Andre enam üldse aru, kuhupoole jääb mägi, millel seisis Horlok või kuhupoole jääb nende reisikapsel.

«Kuhu sa mind viid?» küsis ta mutionu-sellilt.

«Juhatusse,» vastas see peenikese vinguva ninahäälega ja oli kogu ülejäänud tee vait.

Andrel hakkas veidi kõhe. Pääsemise asemel võis ta ju hoopis uude lõksu sattuda.

«Siia!» kamandas mutionu ja osutas oma lameda neljasõrmelise käega liftiuksele. Nad astusid sisse ja mutionu vajutas seinal nupule, mille kõrval oli pea peale keeratud T-tähte meenutav märk. Langus oli nii kiire, et Andre tundis, kuidas jalad peaaegu et põrandalt üles tõusid. Aegamisi kiirus vähenes ja lõpuks lift seiskus.

«Olge lahked!» osutas mutt liftiuksele, kui see vaikse surinaga avanes.

«Kuidas sa näed, kui sul silmi ei ole?» küsis Andre saatjalt.

«Soojuskiirgus,» vastas mutt lakooniliselt. «Ja silmad mul on. Ainult väga väikesed.»

Andre astus liftist välja ja leidis end kõrgete võlvlagedega koopast. Valgus oli kõikjal punane ja see hakkas Andret juba häirima. Mutisarnane mehike juhatas ta lähima ovaalse ukseni ja avas selle.

«Juhataja ootab sind!» olid ta viimased sõnad, kui ta Andre juhataja ruumi lükkas.

Laia madala laua taga lamaskles pehmes tugitoolis

samasugune mutionu ja mängis oma nelja varbaga.

«Kust tulek siis või nii?» ühmas ta ülimat ükskõiksust

üles näidates.

«Planeedilt Opruk,» raporteeris Andre. «Tegelikult olen ma pärit planeedilt Maa, aga me otsime ühe humarist

sõbraga tema esivanemate kadunud kristalle.»

«Ah et kristalle? Ja miks need kristallid siis nii tähtsad on?»

Andre mõtles, et võib-olla ta ei tohiks kõigile rääkida Ürgvaravast ja gurunitest ning vastas hooletult:

«Ah, need on mu sõbra perekonnareliikviad. Kauge essiisa kaotas nad kuhugi kosmosesse ära ja nüüd me siis ajaviiteks otsime.»

«Ahsoo,» mõmises mutionu ja jätkas oma varvaste näppimist. «Meil siin hiljuti käisid mingid sitikad, kes põletasid ajaviiteks pool planeeti maha, kas tead. Metsarahvas leinab siiamaani. Nad on nii halvas tujus, et me ei taha maapinnale väljudagi. Varsti hakkavad toiduvarud otsa lõppema, kas tead.»

«Palju teid siin maa all kokku elab ka?» uuris Andre.

«Elab meid siin kaks miljardit, kas tead,» vastas mutionu ja tuli laua tagant välja.

«Ja mina olen Moss, kas tead,» sirutas ta oma neli sõrme Andre poole. Andre sirutas käe vastu ja Moss lõi talle patsu. Selline oli ilmselt siis nende tervitamisviis.

«Andre, kas tead,» vastas Andre ja lõi Mossile valju plaksuga vastu peopesa. «Ja ma olen täiesti õigesse kohta sattunud, kas tead!»

«Lahe kutt oled!» kiitis Moss, «tule, näitan sulle meie elamist!»

Nad astusid seina juurde, kust avanes liuguks ja nüüd nägi Andre kogu allilma-rahva hiilgust. Talle avanes kaugusesse hajuv koobaslinnak. Mitukümmend meetrit kõrged võlvlaed ja sajad avaused koopaseintes – umbes nagu kaldapääsukeste pesad. Lagede all vonkles lõputu hulk torusid, mis suundusid kahele poole kaugusse.

Moss jälgis Andre pilku ja kommenteeris:

«Ventilatsioon. Värske õhk on maa all kõige tähtsam. Vett on küllaga, aga õhku – seda peab ülevalt alla tooma. Kui ventilatsiooni poleks, lämbuksime üsna ruttu ära.»

Andre jälgis sadu edasi-tagasi siblivaid mutte ja mutid uudistasid ümber tema. Üks väike mutijõmm näitas talle pikka lillat keelt. Andre näitas vastu ja jõmm peitis ennast ema selja taha.

Nüüd leidis Andre, et on õige aeg teha juttu Püha koopast.

«On teil siin midagi ajaloolist ja väga tähtsat ka?» küsis ta ääri-veeri.

«Noh, meil on Püha koobas ja Esiisade sein... ja muidugi esimeste vilede muuseum. Siis on veel...»

«Oot-oot!» katkestas Andre. «Kas ma saaksin seda

Püha koobast näha?»

«Ole lahke!» laiutas Moss käsi ja talutas Andre läbi rahvahulga lähima seinani.

«See lift siin viibki meid otse Püha koopasse.»

Nad astusid ovaalsest uksest väikesele platvormile ja Andrele tundus, et suisa kukkusid mõnikümmend meetrit allapoole.

«Siin ta on,» tegi Moss käega laia kaare, kui nad liftist väljusid. «Kogu oma hiilguses. Kahjuks ei käi siin enam palju rahvast, kas tead.»

Püha koopa üks sein kujutas endast püstloodis kõrguvat lamedat kaljurahnu, mis oli erinevas suuruses muti onusid täis maalitud.

«Kas ma tohin oma sõbra ka siia kutsuda?» vaatas Andre süütul pilgul Mossi poole.

«Milleks?» vaatas mutt Andret mõistmatul pilgul.

«Minu sõbra rahva teadlaste arvates võibki siin koopas peidus olla see reliikvia, millest ma rääkisin. Või vähemalt mingi osa sellest.»

«Noh, eks sa kutsu siis, kas tead,» arvas Moss.

Andre võttis taskust puldi ja vajutas punasele nupule. Väikese viivituse järel seisis Horlok nende selja taga ja hakkas ilma ennast tutvustamata kohe rääkima:

«Ta on kusagil siin! Ma tunnen seda selgelt!» lausus Horlok aeglaselt, sõnu ükshaaval välja hääldades ja tema peopesad hõõgusid. Silmis oli tal taas lõpmatus ja Moss paistis teda pisut kartvat.

«Misasi siin on?» küsis Moss ettevaatlikult ja vaatas enda ümber.

«Üks kristallidest on siin lähedal,» pomises Horlok ja sirutas käed ette. Ta hakkas mööda koobast ringi käima nagu kuutõbine.

11. peatükk. Väga palju teadmisi ja veel rohkem viisakust.

«Mismoodi see siia sai?» vaatas Moss nüüd küsivalt Andre poole.

«Vaata, kunagi väga-väga ammu...» Andre jutustas Mossile lühidalt loo Horloki esivanemast Kohrolist, kes kunagi aastatuhandeid tagasi ringi rännates oli muu hulgas kuhugi ära peitnud prekonnareliikvia värviliste kristallide näol ja kuidas ta siis oli jätnud maha sellise poolkahtlase legendi, kus oli ära mainitud Püha koobas ja maa-alused elanikud.

«Ahsoo,» sügas Moss kukalt. Ta jälgis Horloki kummituslikku liikumist ja astus Andrele lähemale. Horlok peatus lõpuks vastasseina juures ja ütles otsustavalt käsi rippu lastes:

«See on siin, aga ainult üks.»

«Ega te ometi meie püha seina lõhkuma hakka?» muretses Moss.

«Väga natukene ehk,» ütles Horlok.

Moss paterdas Horloki juurde, lükkas poisi kõrvale ja sirutas oma mutikäpad välja:

«Las ma ise!» Vähem kui minutiga oli poole meetri sügavune auk seina sees. Horlok ajas käe auku ja teatas:

«Natuke veel.» Moss siblis veel veidi ja põrandale kukkus torujas ese. Andre haaras leiu kähku pihku ja vaatas seda mõlemast otsast. Kallutamisega käis kaasas kolk-satus.

«See ta on!» teatas Andre. Moss oli samuti õheville läinud ja ajas ennast püüdlikult kikivarvule, et lähemalt näha. Andre avas plumpsatusega plastikust toru ühe otsa kaane ja sellest pudenes vaikse mütsatusega koopa-põrandale läbipaistev kanamuna suurune kristall.

Horlok sirutas peo kristalli poole ja see hüppas talle pihku, nagu oleks olnud kummiga käe külge seotud.

«Valge kristall,» pomises ta endamisi. Siis kasvatas ta kristalli kolm korda suuremaks ja uuris veidi aega lähemalt.

«Täiesti õige asi, koodijupp ja puha!»

Moss ja Andre vahetasid pilke.

«Koodijupp jah, kas tead,» kiitis Moss takka ja pistis nina peaaegu vastu kristalli, ilma et ta seal midagi näi-

nud oleks.

Andre urgitses aga samal ajal torust välja koltunud paberirulli. Ta keris kirja lahti ja luges:

«Väga palju teadmisi ja veel rohkem viisakust. Ettevaatust muusika kuulamisel ja tiigist rüüpamisel! Vanim allikas näitab teed.»

Moss ei saanud mitte mõhkugi aru. Tema jaoks olid paberil mõttetud varesejalad. Andre ei mõistnud samuti ja toppis kirja plasttopsi tagasi.

«Ilmselt on see nii vanas keeles, et minu tõlkeaparaat tõlgib seda valesti...» poetas ta mokaotsast ja ulatas Horlokile. «Küll humarid ise loevad.» Moss kehtas õlgu, vaatas tekkinud liivahunnikut ja kehtas veelkord õlgu. Horlok kahandas kristalli endiseks ja pistis samuti torusse. Sulges korralikult kaane ja toppis toru põue. Ta surus seda läbi pluusi vastu rinda ja tema pilgus oli rahulolu.

«Meist saab veel asja!» patsutas ta Andret õlale ja ei varjanudki oma rõõmu.

«Muidugi saab!» oli ka Andre tulemusega rahul.

«Tulge, näitan teile, mis need sitikad teinud on!» Moss tiris Andre ja Horloki varrukatpidi ukseava juurde, kus oli suur plakat kolme üksteise kohal asetseva horisontaalse kriipsuga. Nad sisenesid perroonisarnase

platvormiga pikka tunnelisse ja kohe hakkas kaugelt kostma undamist. Pisike must täpp punases valguses kasvas ja kasvas, kuni muutus nendeni jõudes rongitaoliseks asjanduseks.

«Kas me võime ikka siin pikemalt viibida?» vaatas Andre Horloki poole.

«Ma arvan, et vaatame ikka ära, mida ta meile näidata tahab,» arvas Horlok.

«Astuge aga sisse,» tõukas Moss poisse kergelt seljast ja nad istusid pehmetesse toolidesse. «See on poolustevaheline ekspress ehk «Suur vile», nagu kohalikud kutsuvad.»

Kui «vile» liikuma hakkas, tundsid Andre ja Horlok kogu kehaga järsku kiiruse kasvamist. Nad suruti istme pehme seljatoe sisse kinni ja rääkida polnud peaaegu võimalik, sest suud oli raske avada. Kui kiirendamine lõpes ja rong püsiva kiirusega läbi tunneli tuiskas, pööras Andre pea Mossi poole:

«Kui palju meil kiirust sees on ka?»

«Kolm tuhat,» vastas Moss ja lõi käega. Ta taipas, et Andrel pole nende ühikutest vähimatki aimu.

«See on tegelikult kõige kiirem vile Lathal. Ülejäänud peatuvad igas koobaslinnas ja ei jõua sellist vunki üles

võtta.»

«Teil siis kogu elu nagu maa all käibki?» tegi Horlok juttu.

«Aga kus siis? Väljas on ju puulased ja kremonid ja näe, isegi sitikad käivad mõnikord läbi!»

«Kes need kremonid on?» päris Andre.

«Kremonid on hiigelsuured lihasööjad kiskjad. Möirgavad nagu pöörased ja aju on neil minu varba suurune. Nad on lollid nagu kapinupud ja söövad ennast mõnikord lõhki. Väiksemaid ulukeid elab metsades õnneks küllaga, nii et nad ei pea ainult meid jahtima. Pealegi jooksevad nad kaunis aeglaselt.» Poisid teadsid nüüd, kes neid siia jõudmisel taga oli ajanud – see oli ilmselt üks nendest kremonitest. Nad kujutasid ette, kuidas see elajas neid enda lõugade vahele võtab ja väristasid peaaegu samaaegselt õlgu: «Brrrrrr!»

Rong alustas aeglustamist ja peagi seisis nad sama-suguse platvormi ees nagu algpeatuseski.

Lift viis nad kiiresti maapinnale ja selle uks avanes otse mäetipus, kuhu oli ehitatud korralik vaateplats.

«Näe!» osutas Moss alla lausmaa poole. «Jube!»

Pilgule avanes silmapiirini ulatuv söestunud mets, kus liikusid aeglaselt ringi tuhanded terved puud, otsides

haavatuid ja ellujäänuid.

«Puulased teavad küll, et keegi ei pääsenud, aga, näe, otsivad ikka.»

«Jube!» arvas Andre. «Milleks neil sitikatel oli vaja põlengut tekitada?»

«Tuleb välja, et mõned rahvad lihtsalt on kurjad,» tõdes Moss ja jalutas vaateplatsi teise külge. Andre jäi kaugusesse vahtima ja Horlok järgnes Mossile. Teisel pool oli täpselt sama pilt. Horlok tundis klompi kurku tõusvat. Ta jälgis pikka aega sihitult ringi liikuvaid puid ja keegi kusagil tema sisimuses andis lubaduse, et aitab igal võimalikul moel gurunitega arved klaarida. Mossile lausus ta mõtlikult:

«Ei ole teie need esimesed ega viimased. Aga küll me nad ükskord siit aegruumist minema kihutame!» Seejärel pöördus ta Andre poole:

«Meil on nüüd aeg lahkuda!» ja lisas Mossile kinnistesse silmadesse vaadates:

«Võib-olla näeme veel kunagi!»

Moss jäi mõttesse ja kui ta käe tõstis, et hüvastijätupatsu teha, olid poisid juba kadunud. Keset põlenud metsa mäetipul seisev üksik mutionu – sellisena jäi poiste mälestustesse planeet Latha.

«Me peame seda asja põhjlikult arutama,» alustas Horlok juttu, kui nad Oprukil Ülemkoja hoovis ettenähtud platsil kapslist välja astusid.

«Mida?» küsis Andre hajameelselt.

«Ma mõtlen seda kirja, mis kristalliga kaasas oli.»

Ülemkoja poolt lähenes neile hallipäine kaitseminister Oono ja Horlok tõmbus pingule. Olid nad ju käinud hoopis teisel planeedil. Kui Oono nendeni jõudis, raporteeris Horlok:

«Valge on käes, teie hiilgus!»

«Ei hiilga ma siin enam midagi,» nohises vanamees automaatselt ja jäi poisse vahtima nagu jõuluvanasid. «Ausalt kah või? No näidake siis ette!»

Horlok koukis plastiktoru põuest välja ja avas plumpsatusega kaane. Ta ulatas kristalli Oonole. Oono tõstis peopesa silmade juurde ja vaatas kivi nii lähedalt, et silmad jooksid nina peale kokku.

«Lõpuks ometi!» Ta võttis taskust taskurätiku ja mässis kristalli selle sisse.

«Nüüd läheb ta küll kindlasse kohta – Ülemkoja seifi. Teile, poisid, aga eriline tänu! Puhake nüüd pisut ja valmistuge ette ülejäänud kristallide otsinguks! Kõigiga ei

pruugi ju nii libedalt minna...» Ta surus nutsaku taskusse ja pomises veel mokaotsast:

«Galaktikas juba käärrib!»

«Mis ta sellega öelda tahtis?» küsis Andre, kui Oono läinud oli.

«Ju on jälle midagi gurunitest kuulda olnud...» oletas Horlok ja võttis Andrel käest. Hetke pärast olid nad Horloki toas pehmel vaibal lõsakil ja nüüd nõudis Horlok:

«Nonii, vaatame nüüd seda kirja!» Ta urgitses paberirulli välja ja luges:

«Väga palju teadmisi ja veel rohkem viisakust. Ettevaatust muusika kuulamisel ja tiigist rüüpamisel! Vanim allikas näitab teed.»

«No küll udutab,» arvas Andre. «Ei saa siis otse öelda, et minge sinna ja võtke need kristallid sealt ära.»

12. peatükk.

Kümneme jalga, kaksteist silma.

Samal ajal kui Horlok ja Andre arutlesid selle üle, mida Kohrol oma kirjaga öelda tahtis, käis vanal Vettal ehk nüüd gurunite planeedil Guru hirmus sagimine. Putukate armee valmistus uuteks humarite otsinguteks Galaktika järgmises, gurunite poolt veel läbiuurimata piirkonnas.

Ülalt vaadates nägi elu Gurul välja veel hullema sipelgapesana kui liiklus Orteki torutranspordi hargnemiskohtades. Kõikjal sagisid edasi-tagasi suured inimesekõrgused kümnejalgseid sitikad ja ainuke, mis andis tõendust mõistusliku eluvormi olemasolust, oli jõulise arhitektuuriga ehitiste olemasolu. Pikad sigalataolised hooned moodustasid terveid linnu ja meenutasid rohkem sõjaväeosasid kui elurajoone. Metsa oli planeedile alles jäänud väga vähe – palju puitu kasutati sõjaväelinnakute ehitusel ja veelgi rohkem söödi gurunite poolt lihtsalt ära.

Pealinn Guron oli siiski hoopis teistsugune. See koosnes kommituutu sarnastest kivisilinder-ehitistest, mis meenutasid ümaraks lihvitud püramiide. Alt üles, mööda tuutu välisseina, kulges spiraalina tippu roniv tee, mida mööda katkematu ketina ruttas mõlemas suunas lõputu voog guruneid. Gurunid elasid gruppidena tuutu-püramiidide sees. Perekond koosnes kahekümnest-kolmekümnest isendist ja igas peres oli paika pandud oma võimukeem. Pealikuks oli tavaliselt täiskasvanud isane, kes suutis vajadusel maksma panna oma jõu. Talle järgnesid vennad, vendade-õdede pojad ja lõpuks pojapojad. Naissugupool oli allasurutud seisuses ja lapsed-vanakesed pidid üldse mööda seinu käima. Väga harva küll, aga siiski juhtus, et maruvihane isane pistis mõne lapselapse nahka. Hoopis tihedamini tuli ette juhtumeid, kus kakluse käigus sõi üks kaklejatest ära vastase mõne jala.

Guroni keskuse kõige kõrgemas tuutus, valitsushoones, käis pidev ajurünnak. Kavandati järjekordseid vallutusetki teistele planeetidele ja kõige tähtsamaks teemaks oli muidugi Ürgvärava võtme teema.

«Tublid kaasvõitlejad!» pöördus suur vana putukas nimega Krak saalitäie saadikute poole. «Ei ole enam

kaugel päev, mil Galaktika on meie käes!» Saalist kostis rahulolevat krigisevat heakskiitu, mida saatis kahe esijala kokkuhõõrumisega kaasnev madal sirisev heli. Pisut võiks seda ehk võrrelda meie rohutirtsude lauluga, aga märksa madalama, tuhmima ja võimsamaga.

«Me leiame humarid üles ja siis on Ürgvärava avamine vaid aja küsimus!» Taas heakskiitev krigin ja sirin.

«Teisipoolsusesse jäid maha meie isad ja emad, vennad ja õed, kui värav reeturlike humarite poolt suleti. Me toome ära kõik oma suguvennad ja valitseme Galaktikat aegade lõpuni!» Heakskiidukrigin.

«Ei saa olla ühtegi valitsevat rassi peale gurunit, kes on kõige tugevamad ja elujõulisemad olevused terves maailmaruumis!» Taas juubeldasid saadikud ja taas hõõruti esijalgu kokku. Ülev helk Kraki kaheteistkümnes punases silmas andis tunnistust vankumatust usust gurunite tulevasse ülemvõimu.

«Me vallutame aegruumi!» karjus eriti hoogu läinud esigurun ja saalis vallandus lõputu heakskiit.

Nii toimus see päevast päeva. Samal ajal käis ohjeldamatu relvatootmine ja uut tüüpi kosmoselaevade valmistamine. Sellise relvastumistempo juures oli Guru plaanidel hakanud nappima kergest metallist ja seetõttu oli

asutatud sõjatehaseid juba mitmele naaberplaneedile.

Põhiliseks relvaks oli ka gurunitel, nagu humaritelgi, laserkahur. See kinnitati putuka kuklasse ja tundlatega oli temaga lihtne ümber käia. Veel oli gurunitel kaunis vägeva lõhkeainega rakettrelv, mis omas korralikku purustusjõudu. Laserkahuril oli siiski üks suur miinus - liialt pikk laadimisaeg.

Üheks suurimaks nuhtluseks gurunitel olid nende silmad. Gurunite kuuel silmapaaril oli sihtimisega kaunis palju tegemist. Nagu inimestelgi, nii esines ka gurunitel seas üsna tihti kõõrdsilmsust. Kuue silmapaari puhul tuli seda aga kuus korda tihedamini ette. Nii võiski vabalt juhtuda, et sõjaliste õppuste ajal mõni gurun teise sodiks laskis. Veri oli neil happeline ja laiali pritsides söövitask see ära mõne baraki seina või näiteks märklaua. Endise märklaua pihta sihtinud gurun aga tabas jälle omakorda selle taga riviõppust teinud guruneid ja nii oli kaos mõnikord päris korralik. Sellest ei räägitud palju.

Hiljuti vallutatud Umbu planeedi rahvalt varastatud tehnoloogia võimaldas ruumis ümberpaiknemisel saavutada valguse kiirusest suuremat kiirust. See oli muudugi eeliseks Galaktika kiiremal läbiotsimisel ja humarite leidmisel. Pikad hõbedased sigaritaolised tähelaevad

seisid kümnete kaupa rivis, oodates järjekordseid lende. Tähelaevade külgedel ja all asusid raketikandjad, millesse paigutati kümneid torpeedotaolisi rakette. Gurunid olid saavutuse üle väga uhked. Teadlaste grupp, kes raketikandesüsteemide tehnoloogia välja töötas, elas erilises hiilguses. Nad ei viitsinud enam midagi teha ja läksid aegapidi järjest paksemaks ja laisemaks.

13. peatükk. Molkused ja idioodid!

Praeguseks olid gurunid vallutanud mitu lähemat planeeti ja rajanud sinna sõjatehased. Plahvatavaid aineid oli neile kuhjatud niipalju, et oleks piisanud ühest korralikust raketitabamusest ja planeedist poleks enam suurt midagi järele jäänud.

«Te teete meie koduplaneedist pommi!» oli julgenud mõni kohalik asukas kaevata. «Mis siis, kui mõni juhuslik lask tabab lõhkeaineladu?» Gurunitel polnud aega sellele mõelda. Vastuse asemel sõid nad küsija lihtsalt ära. Nad muudkui relvastusid ja relvastusid. Raketiladusid võis üles lugeda juba tuhandetega.

Tavaline päev Guru ühel kosmodroomidest nägi välja järgmine.

Kõrge auastmega tähtis gurun siblis ülesrivistatud sõdalaste ees ja jagas korraldusi:

«Meeskond number 20, täna suundute otsingutele Magalhaesi pilve suunas! Edasine tegevusplaan on siin.»

Ta võttis esimese parema jalaga vasakult poolt teise jala haardes olnud kaustikut meenutava plaadi ja viskas selle nagu ajalehe kahekümnenda meeskonna komandörile. See püüdis plaadi kinni ja kriuksus paar korda kinnituks.

«Meeskond 34, Kentauri tähtkuju suunas! Jätkake sealt, kus viimati lõpetasite!» Taas lendas plaat läbi õhu. Kolmekümne neljanda meeskonna komandör oli aga kõik oma kaksteist silma suunanud teenindava personali naisisendile, kes eriti aeglaselt ja igat jalga rõhutatud viivitusega taga vedades astronautide rivist möödus. Nii juhtuski, et plaat jäi kolmekümne neljanda meeskonna komandörile viienda ja kuuenda silma vahele nurkapidi kinni. Tabamust saatsid vali krigin ja lirtsatus ning ülejäänud rivi läbis vaikne sahin, mis pidi tähendama midagi naeru taolist.

«Välja!» karjus kõrge auastmega tähtis gurun ja vehkis tundlatega. Hoobist poolsegasena kakerdas kolmekümne neljanda meeskonna komandör sõjaväeosa laatsareti poole, plaat peas püsti nagu sarv. Rivi muudkui sahistas vaikset naeru.

«Vait!» käratas ülemgurun ja rivi vakatas.

«Te olete lollid nagu lambivarjud! Sellise valvsusega

me kaugele ei jõua!»

Ümber Guru planeedi tiirles samal ajal parvedena kosmoselaevu, mis paiknesid kümnete kaupa üksteise suhtes ümber, kord laiali lennates, kord jälle kokku rivitudes. Ka siin toimusid õppused. Pilt ise oli hirmuäratav, kui arvestada laskemoona kogust, mis laevade külgedel ja kõhu all rippus. Gurunid ise ei saanud ka eriti aru, miks seda sõjatehnikat nii palju tarvis oli. Ühe tavalise planeedi hävitamiseks oleks piisanud mõnekümnest kosmoselaevast ja nende lõhkeainest.

«Galaktika on suur!» rääkisid komandörid. «Me peame selle kõik saastast puhastama!»

Üksteise järel siblisid käsu kätte saanud komandörid oma sõjalaevade juurde ja hakkasid meeskondadele juhiseid ette lugema. Kolmekümne neljanda meeskonna komandör lasti lõpuks laatsaretist tulema ja seegi lonkis vaikselt oma ülesannet täitma. Otsaes oli tal suur plaaster, mis jooksis põiki üle viienda ja kuuenda silma.

«Molkused!» mühatas ülemgurun ja sülitas maha paraja portsu rohelist lima. «Idioodid!»

Peagi hakkasid hõbedased sõjalaevad üksteise järel õhku tõusma. Seda tavatses ülemgurun alati uhkusega jälgida. Uus ja võimas tehnoloogia oli tõesti imetlemist

väärt. Majesteetlikult kerkisid laevad kasarmute kohale, keerasid otsa üles, käivitasid kiirendid ja kadusid mõne hetkega silmist. Sinakas päike sädeles veel korraks nende metalsetel keredel ning siis oli taevas jälle selge ja puhas.

«Ilus!» ohkas ülemgurun ja neelatas härdunult.

Samal ajal tehti pealinnas Guronis järjekordne erakorraline otsus, mis nägi ette veel kolme lähedalasuva planeedi vallutamist, et ehitada neile relvatehased ja sõjaväebaasid.

«Krauki ja Umbrati – need kaks peavad saama meie võimu alla!» karjus erutatult üks eriti vana ja väga tähtis hiigelputukas.

«Vallutustega teeme algust juba lähemal ajal!» Saalist käis läbi kahin. Oli juba üldiselt teatavaks saanud, et Umbratil elab teiste hulgas lõtvade kommetega rahvas, kes on pidevalt mingi uimastava aine mõju all. Arvati, et Umbratit vallutada on lihtsam kui riviõppustel ellu jääda.

«Jaaaa!» kõlasid heakskiiduavaldused ja jällegi sirisitati koledat hiidrohutirtsu laulu. «Umbrati meile!»

Iljagu
Helesinise päikese all

Kogu jutu lugemiseks peaksid ostma pdf-faili siit:

[RAAMATUPOOD](#)

Küsimuste tekkimisel kirjuta:

vilep@vilep.com

Heiki Vilepi teised lasteraamatud:

- 2002 – Lasteluulekogu „Tere“
- 2003 – Jutustus „Kapiukse kollid“
- 2003 – Lasteluulekogu „Minu laul“
- 2003 – Jutukogu „Lendav õunapuu“
- 2004 – Jutustus „Vaikuse hääled“
- 2004 – Jutustus „Jani seiklused Varjudemaal“
- 2005 – Lasteluulekogu „Tahaksin olla“
- 2005 – Jutukogu „Liisu“
- 2006 – Jutustus „Kapiukse kollid jälle platsis“
- 2006 – Jutukogu „Liisu liivaaugus“
- 2006 – Muinasjutt „Roosa printsess“
- 2007 – Jutukogu „Liisu leiutab küünlapuhuja“
- 2007 – Lasteluulekogu „Katus sõidab“
- 2007 – Lasteluulekogu „Padjasõda“
- 2008 – Jutukogu „Kurjajuurikas, Kitupunn ja Pugeja“
- 2008 – Ulmeromaan lastele „Horlok ja Ürgvärava

võti“

2008 – Lasteluulekogu “Kellakägu”

2008 – Jutukogu “Une-Mati udjutud”

2009 – Jutukogu „Liisu“ vene keeles (tõlkinud B. Baljasnõi)

2009 – Lasteluulekogu “Habemega nali”

2009 – Muinasjutukogu “Nõiutud linn”

2009 – Jutustus “Kapiukse kollid planeedil X”

2010 – Juubelikogumik “50 juttu ja luuletust väikestele sõpradele”

2010 – Jutukogu „Liisu ja hullumaja puhvet“

2010 – Muinasjutt „Kadunud jõulud“ vene keeles (tõlkinud B. Baljasnõi ja J. Baljasnaja)

2011 – Jutustus “Üle põhjatu kuristiku”

2009 – Lasteluulekogu “Puupeapuu”

NB!

Kirjuta oma e-raamatu soov **e-mailiga**:

vilep@vilep.com

Või helista telefonil: 53488180

Heiki Vilep Facebook'is:

<https://www.facebook.com/heikivilep>

Sisukord

Sissejuhatatus	5
I jagu – Hetkeks kõikjal	7
1. peatükk. Kaheksajalgne mõnuloom.	8
2. peatükk. Paistab kaugelt helesinine.	15
3. peatükk. Kummaline võime.	24
4. peatükk. Imelik rahvas.	30
5. peatükk. Üheks hetkeks kõikjal.	36
6. peatükk. Tähtede pikad jutid.	42
7. peatükk. Värviliste kuplite meri.	49
8. peatükk. Nimekirjast välja jäänud planeet.	57
9. peatükk. Kristallide tants.	64
10. peatükk. Maa-alune maailm.	72
11. peatükk. Väga palju teadmisi ja veel rohkem viisakust.	81
12. peatükk. Kümme jalga, kaksteist silma.	89
13. peatükk. Molkused ja idioodid!	95
II jagu – Helesinise päikese all	101
14. peatükk. Arvutineiu mahedahhäärne õpetus.	102
15. peatükk. Helesinise päikese all.	108
16. peatükk. Maitsvad puuksutaja mokad tarretises.	114
17. peatükk. K-1386-4735-237489-2738-9027.	120
18. peatükk. Suur arupidamine.	127
19. peatükk. Kohtumine jumalatega.	136
20. peatükk. Suur Raamatukogu.	141
21. peatükk. Kosmiline energia.	146
22. peatükk. Farxos. Lapsed saalist välja!	155
III jagu – Paanika	163
23. peatükk. Laitmatust käitumisest.	164
24. peatükk. Kastimaailm.	168

25. peatükk. Kuritegude Amet.	174
26. peatükk. Pusa vallatleb.	179
27. peatükk. Üks sõrm jäi maha lebama.	185
28. peatükk. Tuumarelv.	192
29. peatükk. Svamm-põrsanäod ja elektrijänesed.	196
30. peatükk. Sae vile ja hambakrigin.	199
31. peatükk. Vesi imegu end sinu näkku niuhti!	206
32. peatükk. Kõrvad nagu kandilised kapsalehed.	214
33. peatükk. Minu issi on tulnukas!	221
 IV jagu – Gigant	 227
34. peatükk. Ilmutuslik unenägu.	228
35. peatükk. Üksikule rändurile, kes ei löönud kordagi kedagi jalaga.	233
36. peatükk. Maailma lõpu hingus.	242
37. peatükk. Spioon.	250
38. peatükk. Ninapiiksuga pingviin-ahvid.	255
39. peatükk. Appi, ta töötab veel!	261
40. peatükk. Pusa poeb kirstu.	266
41. peatükk. Miks meie laevad siis põlevad, tont võtaks?	271
42. peatükk. Sigar viltu ja siis tuli otsa!	278
43. peatükk. Spioon.	285
 V jagu – Dimensioonide kontrollijad	 291
44. peatükk. Otsige tulnukaid, te lontrused!	292
45. peatükk. Roosa unistus lilla kardina taga.	300
46. peatükk. Tundelised ja hingelised.	306
47. peatükk. Mullimootor.	311
48. peatükk. Korrapärane maailm.	317
49. peatükk. Rapordite Maja.	321
50. peatükk. Rüübaku masinaõli peale!	328
51. peatükk. Veider püramiid.	334

52. peatükk. Tselluloosivabrik.	341
53. peatükk. Müüt dimensioonide kontrollijatest.	349
VI jagu – Teispoolsus	355
54. peatükk. Kutsuvalt vilkuv täht.	356
55. peatükk. Üksildus ja seisev aeg.	363
56. peatükk. Suuruse suhtelisus ehk väike gigant.	370
57. peatükk. Nagu vorstilõikumismasin.	377
58. peatükk. Maailmade mõistatus.	384
59. peatükk. Dimensioonide kontrollijad.	390
60. peatükk. Gigant võtab sõna.	398
61. peatükk. Kui lõpmatus jääb kahe silma vahele.	404
Heiki Vilepi raamatud	412

Heiki Vilepi raamatud:

2001 – Luulekogu «Alateadvuse alla»
2002 – Lasteuulekogu «Tere»
2003 – Jutustus «Kapiukse kollid»
2003 – Lasteuulekogu «Minu laul»
2003 – Jutukogu «Lendav õunapuu»
2004 – Jutustus «Vaikuse hääled»
2004 – Jutustus «Jani seiklused Varjudemaal»
2005 – Lasteluulekogu «Tahaksin olla»
2005 – Jutukogu «Liisu»
2006 – Jutustus «Kapiukse kollid jälle platsis»
2006 – Luulekogu «Mind oli kaks»
2006 – Jutukogu «Liisu liivaaugus»
2006 – Muinasjutt «Roosa printsess»
2007 – Jutukogu «Liisu leiutab küünlapuhuja»
2007 – Lasteluulekogu «Katus sõidab»
2007 – Lasteluulekogu «Padjasõda»
2008 – Jutukogu «Kurjajuurikas, Kitupunn ja Pugeja»

Tulnukapoiss Horlok planeedilt Opruk ja Andre planeedilt Maa lähevad otsima viiest värvilisest digi-kristallist koosnevat Ürgvärava võtit. Vöti aitab avada värava teise dimensiooni ja meelitada sinna kuri putukarahvas, kes on teispoolsusest tulnud ja rüüstab nüüd meie Galaktika asustatud planeete. Horlok, kes liigub ringi mõttevälja abil, valib endale kaaslaseks Andre, kuna Andre'l on eriliselt arenenud Galaktikas vähetuntud and -intuitsioon. Poisid seiklevad digi-kristallide otsinguil mitmel planeedil ja näevad igasugu veidraid olevusi. Tihti satuvad nad keerulistesse olukordadesse, kuid tänu Horloki mõttevälja abil ümberpaiknemisele ja Andre intuitsioonile saavad alati eluga tulema. Opruki rahva ja putukate vahel toimub kaks suurt lahingut ja appi tulevad paljud Galaktika asukad. Igaüks oma ainulaadsete relvade ja oskustega. Horlok ja Andre teevad veel reisi teistesse dimensioonidesse ja kohtavad dimensioonide kontrollijaid...